

U S T A W A

z dnia .....r.

o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a – 1c w brzmieniu:

„Art. 1a. Ustawa określa:

1) zasady sprawowania szczególnych form nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną oraz Biurem Ochrony Rządu, zwanego dalej „nadzorem”, w zakresie związanym z:

a) realizacją czynności operacyjno-rozpoznawczych,

b) prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi,

c) rozpoznawaniem, zapobieganiem i wykrywaniem, popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, ustawę z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, ustawę z dnia 24 maja 2001 r. o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 443 i 943, z 1998 r. poz. 860, z 2006 r. poz. 1592, z 2007 r. poz. 162, z 2010 r. poz. 1228 oraz z 2012 r. poz. 908.

w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych,

- d) weryfikowaniem kandydatów na określone stanowiska,
- e) kontrolą prawidłowości realizacji postępowań kontrolnych oraz postępowań sprawdzających;

2) zadania, organizację i tryb działania Biura Nadzoru Wewnętrznego.

Art. 1b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych nadzoruje Policję, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną oraz Biuro Ochrony Rządu, w zakresie określonym w niniejszej ustawie, za pośrednictwem Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, zwanego dalej „Dyrektorem Biura”.

Art. 1c. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw regulujących kwestie sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną i Biurem Ochrony Rządu.”;

3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwalać byłym i obecnym pracownikom, funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej lub Biura Ochrony Rządu, strażakom Państwowej Straży Pożarnej, a także osobom udzielającym funkcjonariuszom Policji i Straży Granicznej pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu w wykonywaniu zadań Biura Ochrony Rządu, na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną określonej osobie lub instytucji. Zezwolenie to nie może jednak dotyczyć sytuacji, o której mowa w art. 20b ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60 i 244) oraz art. 9d ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60), z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy, prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1721, 1948, 2260 i 2261) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci

Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575).

2. W razie odmowy zezwolenia na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości i o przestępstwa wojenne lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu i zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka - minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek uprawnionego podmiotu, przedstawia żądane dokumenty i materiały oraz wyjaśnienia Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, minister właściwy do spraw wewnętrznych jest obowiązany zezwolić na udostępnienie wnioskowanych informacji.”;

4) po art. 11 dodaje się art. 11a – 11zi w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Biuro Nadzoru Wewnętrznego, zwane dalej „Biurem”, jest komórką organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wspomagającą ministra w sprawowaniu nadzoru nad służbami jemu podległymi lub przez niego nadzorowanymi, nad funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażakami Państwowej Straży Pożarnej, a także nad pracownikami zatrudnionymi w tych służbach, zwanymi dalej „podmiotami nadzorowanymi”.

2. Biuro podlega bezpośrednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Do zadań Biura należy:

- 1) wspieranie czynności związanych z egzekwowaniem standardów działania Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 2) weryfikowanie, w oparciu o dane zawarte w zbiorach, rejestrach, ewidencjach i bazach danych, w tym również oznaczonych klauzulą tajności, oraz o informacje będące w posiadaniu służb:
  - a) kandydatów na stanowiska komendantów, szefów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych w podmiotach nadzorowanych, naczelników,

- b) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej w związku z planowanym oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem przypadków oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej, o którym mowa w art. 147c pkt 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, 904, 960 i 1250 oraz z 2017 r. poz. 60) oraz oddelegowania do realizacji zadania poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603 i 960 oraz z 2017 r. poz. 60),
  - c) kandydatów do mianowania na stopnie: generalnego inspektora Policji, nadinspektora Policji, generała brygady Straży Granicznej (konradmirała Straży Granicznej), generała dywizji Straży Granicznej (wiceadmirała Straży Granicznej), generała brygady i generała dywizji w Biurze Ochrony Rządu, oraz kandydatów do nadania stopnia nadbrygadiera i generała brygadiera w Państwowej Straży Pożarnej,
  - d) kandydatów w przypadku przedterminowego mianowania w korpusie oficerów młodszych i starszych w Policji, w korpusie oficerów w Straży Granicznej, w korpusie oficerów Biura Ochrony Rządu oraz przedterminowego nadania wyższego stopnia oficerskiego w Państwowej Straży Pożarnej,
  - e) kandydatów do wyróżnienia, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
  - f) kandydatów na inspektorów oraz ekspertów, którzy mają zostać oddelegowani do wykonywania zadań w Biurze
- w zakresie przebiegu służby lub dawania rękojmi należytego wykonywania zadań;

- 3) ujawnianie i monitorowanie zachowań naruszających zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) ujawnianie i analizowanie nieprawidłowości zaistniałych w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) analizowanie informacji dotyczących naruszeń prawa przez podmioty nadzorowane;
- 6) analizowanie i ocenianie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji i Straży Granicznej oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 7) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie, popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych;
- 8) kontrola prawidłowości realizacji postępowań kontrolnych oraz postępowań sprawdzających, przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną oraz Biuro Ochrony Rządu względem własnych funkcjonariuszy i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948), a także kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) analizowanie i ocenianie gromadzenia i przetwarzania danych osobowych oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie.

Art. 11b. 1. Działalnością Biura kieruje Dyrektor Biura.

2. Dyrektora Biura powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

3. Zastępcę Dyrektora Biura powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Dyrektora Biura.

4. Powoływanemu Dyrektorowi Biura i jego zastępcom minister właściwy do spraw wewnętrznych ustala wynagrodzenie, a w przypadku oddelegowania na te stanowiska funkcjonariusza zalicza – do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących w trakcie oddelegowania – stanowisko służbowe do odpowiedniej grupy zaszerogowania oraz ustala stopień etatowy, stosownie do zaszerogowania stanowiska służbowego i ustala wysokość należnych dodatków do uposażenia.

5. Regulamin organizacyjny Biura ustala, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Dyrektora Biura.

Art. 11c. Dyrektorem Biura lub Zastępcą Dyrektora Biura może być osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) jest nieskazitelnego charakteru;
- 4) ze względu na posiadane kwalifikacje i praktykę zawodową daje rękojmię należytego wykonywania zadań;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;
- 7) posiada wyższe wykształcenie;
- 8) nie pełniła służby zawodowej, nie pracowała i nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.

Art. 11d. 1. Odwołanie Dyrektora Biura albo Zastępcy Dyrektora Biura z zajmowanego stanowiska następuje w przypadku:

- 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska;
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska;
- 5) wykonywania czynności lub zajęć pozostających w kolizji z pełnionymi obowiązkami lub podważających zaufanie do jego niezależności bądź bezstronności.

2. Odwołanie Dyrektora Biura albo Zastępcy Dyrektora Biura z zajmowanego stanowiska może nastąpić w przypadku niewykonywania obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

Art. 11e. W przypadku zwolnienia stanowiska Dyrektora Biura lub czasowej niemożności sprawowania przez niego funkcji, minister właściwy do spraw wewnętrznych może powierzyć

pełnienie obowiązków Dyrektora Biura, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, jego zastępcy lub innej osobie.

Art. 11f. Dyrektorowi Biura przysługują w zakresie spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem Biura, kompetencje dyrektora generalnego urzędu określone w art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1345, 1605, 1807, 1948 i 2260).

Art. 11g. 1. Dyrektor Biura wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura.

2. W skład Biura wchodzi funkcjonariusze Policji i Straży Granicznej oddelegowani do pełnienia służby do Biura, zwani dalej „inspektorami Biura”.

3. Do Biura mogą zostać oddelegowani, w celu wspomagania inspektorów Biura przy wykonywaniu ich zadań, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu oraz strażacy Państwowej Straży Pożarnej, zwani dalej „ekspertami Biura”.

4. Decyzję o oddelegowaniu, o którym mowa w ust. 2 i 3, i odwołaniu z niego wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

5. Oddelegowanie następuje na wniosek Dyrektora Biura, po zaopiniowaniu wniosku odpowiednio przez Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, który zwalnia oddelegowywanego z zajmowanego stanowiska służbowego, przenosi do dyspozycji, jeżeli jest to wymagane i pozostawia na zaopatrzeniu wskazanego organu macierzystej formacji.

6. Odwołanie z oddelegowania może nastąpić w każdym czasie, na wniosek Dyrektora Biura, po poinformowaniu o tym wniosku odpowiednio Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, lub na wniosek odpowiednio Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, po zaopiniowaniu wniosku przez Dyrektora Biura.

7. W decyzji o oddelegowaniu określa się termin oddelegowania, zalicza – do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących w trakcie oddelegowania – stanowisko służbowe do odpowiedniej grupy zaszeregowania oraz ustala stopień etatowy, stosownie do zaszeregowania stanowiska służbowego i ustala wysokość należnych dodatków do uposażenia.

8. Inspektorom Biura, w okresie oddelegowania do Biura, przysługują uprawnienia wynikające z przepisów niniejszej ustawy.

9. Inspektorom Biura oraz ekspertom Biura, może zostać przyznany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na wniosek Dyrektora Biura, dodatek specjalny na okres oddelegowania do Biura w wysokości do:

- 1) 50% kwoty bazowej – dla inspektorów;
- 2) 30% kwoty bazowej – dla ekspertów.

10. Przy obliczaniu wysokości dodatku specjalnego, o którym mowa w ust. 9, stosuje się kwotę bazową dla funkcjonariuszy, określoną w ustawie budżetowej.

11. Inspektor Biura oraz ekspert Biura zachowuje prawo do dodatku specjalnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu tego oddelegowania pod warunkiem, że w czasie oddelegowania do Biura realizował zadania łącznie przez okres co najmniej 12 miesięcy.

12. Funkcjonariuszom oddelegowanym do Biura wypłacane jest w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych uposażenie, nagroda roczna za okres oddelegowania i nagrody uznaniowe. Pozostałe należności i świadczenia wypłacane są przez macierzystą formację.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przyznać nagrody uznaniowe osobom zatrudnionym w Biurze.

Art. 11h. 1. W Biurze mogą zostać zatrudnieni pracownicy, których wiedza i doświadczenie mogą przyczynić się do realizacji zadań Biura.

2. Do zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Art. 11i. W okresie oddelegowania do Biura inspektorzy Biura oraz eksperci Biura podlegają Dyrektorowi Biura.

Art. 11j. 1. Dyrektor Biura jest uprawniony do:

- 1) bezpośredniego zlecenia wykonania określonych czynności, w tym również w trybie czynności operacyjno-rozpoznawczych, kierownikom komórek organizacyjnych Policji i Straży Granicznej właściwym do spraw zapobiegania i wykrywania przestępstw popełnianych odpowiednio przez funkcjonariuszy Policji albo Straży Granicznej, zwanym dalej „dyrektorami BSW KGP i KGSG” oraz żądania informacji na temat wyniku tych czynności, w uzasadnionych przypadkach z wyłączeniem informowania przełożonych służbowych kierowników tych jednostek organizacyjnych;

- 2) bezpośredniego żądania od dyrektorów BSW KGP i KGSG informacji dotyczących wyników wykonanych czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych wobec podmiotów nadzorowanych oraz wobec zachodzących w służbach nadzorowanych zjawisk i zdarzeń;
- 3) bezpośredniego zlecenia dyrektorom BSW KGP i KGSG dokonywania sprawdzeń kandydatów, o których mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2;
- 4) powoływania zespołów zadaniowych złożonych z funkcjonariuszy podmiotów nadzorowanych oraz pracowników zatrudnionych w tych formacjach, za zgodą ich przełożonych, określając ich zadania, skład, organizację i tryb pracy;
- 5) zlecenia wykonania ekspertyz związanych z realizacją zadań Biura;
- 6) przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w ramach realizowanych kompetencji nadzorczych w konkretnych sprawach;
- 7) uzyskania dostępu do materiałów uzyskanych w wyniku prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji i Straży Granicznej, w celu analizy i oceny prowadzonych form czynności operacyjno-rozpoznawczych, z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odpowiednio art. 20b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji lub art. 9d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 8) kontroli prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;

2. Dyrektor Biura jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje i materiały uzyskane w wyniku realizacji zadań, o których mowa w art. 11a ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie żądać informacji i materiałów z realizacji zadań przez Biuro.

4. Dyrektor Biura przedstawia corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o działalności Biura.

Art. 11k. 1. Inspektorzy Biura otrzymują na czas pełnienia służby w Biurze wkładkę do legitymacji służbowej.

2. Do wkładki do legitymacji służbowej wpisuje się imię i nazwisko inspektora Biura oraz numer legitymacji służbowej. Wkładka zawiera także datę, podpis i pieczęć Dyrektora Biura oraz pouczenie o treści „Okazicielowi niniejszego dokumentu polecam udzielić wszelkiej

pomocy przy wykonywaniu czynności służbowych prowadzonych przez inspektora Biura Nadzoru Wewnętrzny”.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wkładki do legitymacji służbowej inspektora Biura, mając na względzie zapewnienie właściwej identyfikacji inspektorów Biura.

Art. 111. 1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 11a ust. 3, inspektorzy Biura mają prawo:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych i dźwięku towarzyszącemu tym zdarzeniom;
- 3) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy;
- 4) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 5) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie podmiotu nadzorowanego bez obowiązku uzyskiwania przepustki;
- 6) dostępu do danych oraz wglądu do dokumentów dotyczących działalności podmiotu nadzorowanego, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej i przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 7) sporządzania, a w razie potrzeby żądania sporządzenia niezbędnych kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń;
- 8) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań;
- 9) żądania złożenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

2. Czynności wymienione w ust. 1 powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.

3. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-2, przysługuje zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora.

4. Zgromadzone zapisy obrazu i dźwięku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach

o wykroczenia, postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Biuro przechowuje przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie komisyjnie je niszczy.

5. Przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2-4, przepisy określające sposób ich realizacji, wydane na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji stosuje się odpowiednio.

Art. 11m. Zadania, o których mowa w art. 11a ust. 3 pkt 7, mogą być realizowane w formie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Art. 11n. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Biuro w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw określonych w art. 228 § 1 i 3-5, art. 229 § 1 i 3-5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 245, art. 246, art. 258, art. 269 oraz art. 299 § 1-6 Kodeksu karnego, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Dyrektora Biura, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Dyrektor Biura może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do Sądu Okręgowego w Warszawie z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, Dyrektor Biura wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku Dyrektora Biura o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

5. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
- 2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;
- 3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
- 5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

6. Wniosek Dyrektora Biura o zarządzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 5.

7. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd Okręgowy w Warszawie może, na pisemny wniosek Dyrektora Biura, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

8. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawiają się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Sąd Okręgowy w Warszawie, na pisemny wniosek Dyrektora Biura, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 7, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

9. Dyrektor Biura może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa w ust. 1, 3, 7 i 8, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 3.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 7 i 8, stosuje się odpowiednio ust. 2 i 6. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 3, 7 i 8, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wnioski, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3, 4, 7 i 8, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 §2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Dyrektora Biura wnioskującego o zarządzanie kontroli operacyjnej.

12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Biuro kontroli operacyjnej.

13. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikro- lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Biuro kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

14. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzania, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

15. Dyrektor Biura, informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.

16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Dyrektor Biura przekazuje Prokuratorowi, Generalnemu, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

17. W przypadku, gdy materiały, o których mowa w ust. 16:

- 1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Dyrektor Biura zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
- 2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Dyrektor Biura przekazuje Prokuratorowi Generalnemu te materiały.

18. W przypadku, o którym mowa w ust. 17 pkt 2, prokurator niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do sądu, który zarządził kontrolę operacyjną albo wyraził na nią zgodę w trybie określonym w ust. 3, wraz z wnioskiem o:

- 1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 17 pkt 2;
- 2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami, określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

19. Sąd, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez prokuratora, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

20. Na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, Prokuratorowi Generalnemu przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

21. Dyrektor Biura jest obowiązany do wykonania zarządzenia sądu o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 21, oraz niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Dyrektor Biura niezwłocznie informuje prokuratora, o którym mowa w ust. 18, o zniszczeniu tych materiałów.

22. Osobie, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas trwania tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

23. Sąd Okręgowy w Warszawie, Prokurator Generalny i Dyrektor Biura prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej.

24. Rejestry, o których mowa w ust. 23, prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

25. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Dyrektor Biura.

26. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 25, Dyrektor Biura jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania Prokuratora Generalnego.

27. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

- 1) ust. 1, 3, 7 i 8 - przysługuje zażalenie Dyrektorowi Biura;
- 2) ust. 3 - przysługuje zażalenie Prokuratorowi Generalnemu.

Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

28. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, a także wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

29. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w ust. 1-28, łącznie z informacjami o działalności określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 11 p ust. 1 oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Informacja powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym.

Art. 11o. 1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 11n ust. 1 czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.

3. Dyrektor Biura lub upoważniony przez niego zastępca może zarządzić, na czas określony, czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Okręgowego w Warszawie, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Prokurator może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

4. Przed wydaniem pisemnej zgody prokurator zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Dyrektor Biura może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności na czas nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, pojawią się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Dyrektor Biura może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niejawnie rejestrowane za pomocą urządzeń służących do rejestracji obrazu lub dźwięku.

8. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Dyrektor Biura przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 3, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych

materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

9. Zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Dyrektor Biura.

10. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 9, Dyrektor Biura jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania prokuratora, o którym mowa w ust. 3.

11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, a także przekazywania, przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tych czynności oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 11p. 1. Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 11n ust. 1 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, Biuro może korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową.

2. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie inspektorom Biura prowadzącym czynności w danej sprawie i ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.

3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie na pisemny wniosek Dyrektora Biura lub upoważnionego przez niego zastępcy.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać:

1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony;

- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

5. Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz Dyrektora Biura uprawnionego do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 11n ust. 11 stosuje się odpowiednio.

6. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 5, przysługuje zażalenie Dyrektorowi Biura.

7. Uprawniony przez sąd Dyrektor Biura pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie policjanta upoważnionego do ich odbioru.

8. W terminie do 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1, Biuro, informuje podmiot, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

9. Sąd Okręgowy w Warszawie, na wniosek Dyrektora Biura, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 11m ust. 11 stosuje się odpowiednio.

10. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 8 lub 9, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, podmiot wskazany w ust. 4 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub, na jego polecenie, przez Biuro przed zamknięciem postępowania przygotowawczego albo niezwłocznie po jego umorzeniu.

11. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 1, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, Dyrektor Biura zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

12. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone naruszeniem przepisów ust. 2 na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 11q. Jeżeli informacje i materiały uzyskane przez Biuro dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo potwierdzają jego popełnienie, Dyrektor Biura zawiadamia organ właściwy dla ścigania sprawcy.

Art. 11r. 1. Inspektor Biura, realizując zadania, o których mowa w art. 11a ust. 3, może użyć środków przymusu bezpośredniego i broni palnej lub wykorzystać te środki lub broń palną.

2. Użycie i wykorzystanie przez inspektora Biura środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania następuje na podstawie ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628, z późn. zm.³⁾) na zasadach określonych dla funkcjonariusza służby, z której został oddelegowany do Biura.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposoby ewidencjonowania oraz wymogi przechowywania w Biurze broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, mając na względzie potrzebę właściwego zabezpieczenia tej broni, amunicji i środków oraz uniemożliwienie dostępu do nich osobom trzecim.

Art. 11s. 1. Uzbrojenie i wyposażenie, w tym osobiste i ochronne, wskazane przez Dyrektora Biura, w zakresie i na czas niezbędny do wykonywania czynności służbowych przez inspektora Biura zapewnia służba, z której został on oddelegowany do Biura.

2. Podmioty podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowane są obowiązane, na wniosek Dyrektora Biura, udostępnić lub przekazać, nieodpłatnie, składniki rzeczowe majątku ruchomego, w tym urządzenia i środki techniczne niezbędne do wykonywania zadań, o których mowa w art. 11a ust. 3.

3. Udostępnienie lub przekazanie składników, o których mowa w ust. 2, następuje w terminie 7 dni od dnia przekazania wniosku Dyrektora Biura.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki, sposób i tryb przekazywania środków, o których mowa w ust. 2, mając na względzie zapewnienie sprawnego przekazywania tych środków.

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1165, z 2014 r. poz. 24 i 1199 oraz z 2016 r. poz. 904, 1948 i 2149.

Art. 11t. 1. W celu realizacji zadań określonych w art. 11a ust. 3, Dyrektor Biura może:

- 1) uzyskiwać informacje, w tym dane osobowe, gromadzić je, sprawdzać oraz przetwarzać, w tym również informacje niejawne oraz informacje uzyskane lub przetwarzane przez organy innych państw i przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnych – INTERPOL;
- 2) korzystać z danych o osobie, w tym również w formie zapisu elektronicznego, uzyskanych przez inne organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz przetwarzać je;
- 3) uzyskiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, w tym dane osobowe, ze zbiorów i rejestrów prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów przez organy władzy publicznej, w tym również ze zbiorów i rejestrów, w których przetwarza się informacje, obejmujące dane osobowe, uzyskane w wyniku wykonywania przez te organy czynności operacyjno-rozpoznawczych

– bez wiedzy i zgody osób, których dotyczą.

2. Zakres przekazywanych informacji i danych obejmuje:

- 1) dane o osobie, w tym dane osobowe, oraz inne dane pozwalające na identyfikację osoby, w szczególności zdjęcia i opisy wizerunku, cechy i znaki szczególne, pseudonimy, a także dane określające stosunki rodzinne i majątkowe, wykształcenie, zawód i źródła dochodu;
- 2) datę, miejsce i rodzaj zdarzenia, w związku z którym nastąpiła rejestracja danych o osobie.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nieodpłatnie inspektorowi Biura wskazanemu w imiennym upoważnieniu Dyrektora Biura, po okazaniu tego upoważnienia oraz legitymacji służbowej. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

4. Organy władzy publicznej prowadzące zbiory i rejestry, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na udostępnianie za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych informacji zgromadzonych w zbiorach i rejestrach inspektorom Biura, bez konieczności składania pisemnych wniosków, jeżeli Biuro:

- 1) posiada urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;

3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywania zadań.

5. Organ uprawniony nie przekazuje informacji lub ogranicza zakres przekazywanych informacji, jeżeli mogłoby to spowodować ujawnienie danych osoby niebędącej jego funkcjonariuszem, udzielającej pomocy temu organowi, lub uniemożliwić realizację zadań ustawowych organu uprawnionego.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb przekazywania Biuru informacji uzyskanych przez podmioty, o których mowa w ust. 1, wzór imiennego upoważnienia, z uwzględnieniem danych niezbędnych do zidentyfikowania upoważnionego inspektora Biura oraz terminu ważności upoważnienia, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa przekazywanych danych.

Art. 11u. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych inspektorzy Biura mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących ich oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przepis ust. 1 może mieć zastosowanie do osób, o których mowa w art. 11z ust. 1.

3. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2;
- 2) kto sporządza dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2;
- 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2;
- 4) inspektor Biura lub osoba wymieniona w ust. 2, jeżeli dokumentami, o których mowa w ust. 1 i 2, posługują się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

4. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego obowiązane są do udzielania Biuru w granicach swojej właściwości, niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 11v. 1. Udzielenie informacji o prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić:

- 1) w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności;
- 2) w związku z prowadzoną współpracą z innymi organami, służbami lub instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych,

w tym także w związku z prowadzoną współpracą z organami i służbami innych państw w trybie i zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzynarodowych.

2. Udzielenie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić:

- 1) na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego;
- 2) w przypadku, gdy ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłyby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 9.

Art. 11w. 1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw Biuro może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio, przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

- 1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.⁴⁾), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”;
- 2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948), zwane dalej „danymi pocztowymi”;
- 3) art. 18 ust. 1–5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2016 r. poz. 1030 i 1579), zwane dalej „danymi internetowymi”

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną przekazuje nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1, Dyrektorowi Biura albo upoważnionemu inspektorowi Biura, w tym za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 1823, 1948, 1954 i 2003.

ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym pomiędzy ministrem właściwym do spraw wewnętrznych a tym podmiotem.

4. Udostępnienie Biuru danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:

- 1) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
- 2) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;
- 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez Biuro albo prowadzonych przez nie czynności.

5. Dyrektor Biura prowadzi rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące inspektorów Biura uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Dyrektor Biura przekazuje prokuratorowi właściwemu miejscowo lub rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.

7. Dane, o których mowa w ust. 1, które nie mają znaczenia dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu, komisyjnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 11x. 1. Kontrolę nad uzyskiwaniem przez Biuro danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych sprawuje Sąd Okręgowy w Warszawie.

2. Dyrektor Biura przekazuje, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, sądowni, o którym mowa w ust. 1, w okresach półrocznych, sprawozdanie obejmujące:

- 1) liczbę przypadków pozyskania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych oraz rodzaj tych danych;
- 2) kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane telekomunikacyjne, pocztowe lub internetowe.

3. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, Sąd Okręgowy w Warszawie może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi udostępnienie Biuru danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych.

4. Sąd Okręgowy w Warszawie informuje Dyrektora Biura o wyniku kontroli w terminie 30 dni od jej zakończenia.

5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlega uzyskiwanie danych na podstawie art. 11y ust. 1.

Art. 11y. 1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw Dyrektor Biura może uzyskiwać dane:

- 1) z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 2) o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,
- 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, art. 11w ust. 2–7 stosuje się.

Art. 11z. 1. Biuro przy wykonywaniu swych zadań może korzystać z pomocy osób niebędących inspektorami i ekspertami Biura. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy Biuru, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

2. Ujawnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach i trybie określonych w art. 9.

3. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora lub sądu, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu udzielania pomocy Biuru w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych; ujawnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 9.

4. Za udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, osobom niebędącym inspektorami i ekspertami Biura może być przyznane wynagrodzenie.

5. Koszty podejmowanych przez Biuro czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie których ze względu na ochronę, o której mowa w ustawie, nie mogą być stosowane

przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówień publicznych, a także wynagrodzenia osób wymienionych w ust. 1, pokrywane są z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze zarządzenia, sposób tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym, mając na uwadze zapewnienie efektywnego i celowego wydatkowania środków z tego funduszu.

7. Jeżeli w czasie korzystania i w związku z korzystaniem przez Biuro z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, odszkodowanie przysługuje na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Art. 11za. Inspektor Biura podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 244) dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 11zb. Inspektor Biura nie może podejmować dodatkowego zajęcia zarobkowego, z wyjątkiem prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Art. 11zc. Inspektor Biura jest obowiązany poinformować Dyrektora Biura o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia oraz o objęciu w nich akcji lub udziałów, a także o fakcie bycia wykonawcą w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.⁵⁾) na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w terminie 14 dni od dnia powzięcia informacji o tym zdarzeniu.

Art. 11zd. 1. Inspektor Biura nie może być członkiem partii politycznej.

2. Przynależność do organizacji lub stowarzyszeń krajowych, zagranicznych albo międzynarodowych wymaga pisemnej zgody Dyrektora Biura.

Art. 11ze. Inspektor Biura jest obowiązany powiadomić Dyrektora Biura o planowanym wyjeździe zagranicznym, poza obszar Unii Europejskiej.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265, 1579, 1920 i 2260.

Art. 11zf. 1. Inspektor Biura podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach określonych dla funkcjonariusza służby, z której inspektor Biura został oddelegowany do Biura, z tym że przełożonym dyscyplinarnym jest Dyrektor Biura. Przełożonym dyscyplinarnym Dyrektora Biura i jego zastępców jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego w pierwszej instancji odwołanie przysługuje do ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez tego ministra służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Od orzeczenia oraz postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Art. 11zg. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do Dyrektora Biura i jego zastępców. Dyrektor Biura wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz komisję dyscyplinarną w stosunku do strażaków Państwowej Straży Pożarnej spośród inspektorów Biura.

Art. 11zh. Uprawnienia i obowiązki inspektorów Biura określone w art. 11za – art. 11zf stosuje się odpowiednio do Dyrektora Biura i jego zastępcy oraz ekspertów Biura.

Art. 11zi W sprawach wynikających ze stosunku służbowego Dyrektora Biura i jego zastępców, jeżeli są oddelegowanymi funkcjonariuszami Policji albo Straży Granicznej uprawnienia przełożonego właściwego w sprawach osobowych, wynikające z przepisów regulujących służbę odpowiednio funkcjonariuszy Policji albo Straży Granicznej przysługują ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36⁴ w ust. 8 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego.”;

2) w art. 36⁵ ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nie pobiera się opłat od wniosków o wydanie odpisu księgi wieczystej, wyciągu z księgi wieczystej, zaświadczenia o zamknięciu księgi wieczystej oraz wniosku

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. 996, 1159, 1948, 2175 i 2261.

o wyszukanie ksiąg wieczystych złożonego przez podmioty, o których mowa w art. 36⁴ ust. 8 pkt 1-6, 7a, 8-17 oraz 19, lub organ administracji rządowej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60 i 244) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 6d dodaje się art. 6da w brzmieniu:

„Art. 6da. Policjant oraz osoba powoływana na stanowiska, o których mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 6b ust. 1-3, art. 6c ust. 1-4, art. 6d ust. 1, 2, 6 i 7 oraz art. 8 ust. 2 ustawy mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).”;

2) po art. 6h dodaje się art. 6i w brzmieniu:

„Art. 6i. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji są zobowiązani współdziałać z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie realizacji jego zadań, a w szczególności:

- 1) udostępniać, na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, niezbędne uzbrojenie, wyposażenie, urządzenia i środki techniczne;
- 2) zapewniać warunki niezbędne do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren jednostki organizacyjnej Policji, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem;
- 3) przekazywać dane policjantów objętych weryfikacją, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, najpóźniej w terminie 14 dni przed planowanym:
  - a) powołaniem na stanowiska komendantów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców komórek organizacyjnych oraz naczelników,
  - b) oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy,
  - c) mianowaniem na stopnie generalnego inspektora Policji i nadinspektora Policji,

- d) przedterminowym mianowaniem w korpusie oficerów młodszych i starszych w Policji,
  - e) wyróżnieniem, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
  - f) oddelegowaniem do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego”;
- 3) art. 20b otrzymuje brzmienie:

„Art. 20b. 1. Udzielenie informacji o prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić:

- 1) w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności;
- 2) w związku z współpracą prowadzoną z innymi organami, służbami lub instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym także w związku z prowadzoną współpracą z organami i służbami innych państw w trybie i zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzynarodowych.

2. Udzielenie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w trybie, o którym mowa w art. 14 ust. 4, może nastąpić:

- 1) na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego;
- 2) w przypadku, gdy ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

4) art. 21 uchyla się;

5) w art. 22 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora lub sądu, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu udzielania pomocy Policji w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych; ujawnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy, o której mowa w art. 20b.”;

6) w art. 36:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a - 4b w brzmieniu:

„4a. Policjant może być oddelegowany do wykonywania zadań służbowych poza Policją w celu realizacji zadań określonych w ustawie lub zadań Policji wynikających z obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej umów i zobowiązań międzynarodowych.

4b. Policjant może być oddelegowany do:

- 1) urzędu krajowego obsługującego organ władzy publicznej, w którym są wykonywane zadania o charakterze określonym w ust. 4a, zwanego dalej „instytucją krajową”;
- 2) urzędu, organizacji lub instytucji międzynarodowej albo państwa obcego, w których są wykonywane zadania, o których mowa w ust. 4a, zwanych dalej „instytucją zagraniczną”.

b) uchyla się ust. 5 i 6;

7) po art. 36 dodaje się art. 36a-36p w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją mogą wystąpić:

- 1) organy Policji lub kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji;
- 2) instytucje krajowe;
- 3) instytucje zagraniczne.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać nazwę instytucji, komórki organizacyjnej oraz nazwę stanowiska przeznaczonego dla policjanta lub pełnionej funkcji, opis kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, zakres wykonywanych zadań, przewidywany okres oddelegowania oraz określenie należności pieniężnych i innych świadczeń przysługujących oddelegowanemu

policjantowi. Wniosek instytucji zagranicznej powinien dodatkowo zawierać określenie uprawnień i należności przysługujących oddelegowanemu policjantowi w tej instytucji.

3. W przypadku policjanta, który ma zostać oddelegowany za granicę do wykonywania zadań zleconych przez instytucję zagraniczną albo zadań wynikających z programów finansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej, gdy okres oddelegowania ma trwać co najmniej rok, a wykonywanie zadań nie wymaga objęcia przez policjanta stanowiska w instytucji zagranicznej, powinien dodatkowo określać zakres uprawnień i należności, jakie przysługują oddelegowanemu policjantowi lub jego jednostce organizacyjnej Policji od instytucji finansującej, przez którą należy rozumieć instytucję krajową albo instytucję zagraniczną, w tym organizację międzynarodową - inną niż podmiot oddelegujący lub podmiot, do którego następuje oddelegowanie, finansującą wykonywanie zadań, o których mowa w art. 36 ust. 4a.

4. Wniosek składa się nie później niż 14 dni przed przewidywanym dniem oddelegowania policjanta do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej.

Art. 36b. Oddelegowanie do wykonywania zadań służbowych poza Policją następuje po zapoznaniu się policjanta z treścią wniosku oraz po wyrażeniu przez niego zgody na oddelegowanie w formie pisemnego oświadczenia, wskazującego nazwę instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej, nazwę stanowiska służbowego lub pełnionej funkcji, a także okres oddelegowania.

Art. 36c. 1. W przypadku gdy oddelegowanie policjanta do instytucji zagranicznej jest poprzedzone postępowaniem kwalifikacyjnym przewidzianym w umowie międzynarodowej lub przepisach prawa Unii Europejskiej, policjant zwraca się pisemnie do Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o wyrażenie zgody na uczestnictwo w tym postępowaniu.

2. W przypadku pozytywnie zakończonego postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, oddelegowanie policjanta do instytucji zagranicznej następuje po przedstawieniu Komendantowi Głównemu Policji kontraktu z instytucją zagraniczną.

3. W razie otrzymania przez policjanta od instytucji zagranicznej propozycji przedłużenia kontraktu lub gdy policjant ubiega się o kolejny kontrakt w instytucji zagranicznej, stosuje się odpowiednio ust. 1.

Art. 36d. Komendant Główny Policji może z własnej inicjatywy oddelegować policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją.

Art. 36e. 1. Komendant Główny Policji, w razie uwzględnienia wniosku:

- 1) uzgadnia z instytucją krajową lub instytucją zagraniczną obsadę personalną stanowiska służbowego określonego we wniosku albo pełnioną funkcję, po uprzednim uzyskaniu od policjanta pisemnego oświadczenia, o którym mowa w art. 36b, jeśli kwestie te nie zostały wcześniej uzgodnione;
- 2) zwalnia policjanta z zajmowanego stanowiska służbowego, z jednoczesnym przeniesieniem go do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych;
- 3) zalicza - do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących policjantowi w okresie oddelegowania - stanowisko służbowe w instytucji krajowej określone we wniosku do odpowiedniej grupy zaszeregowania oraz ustala policyjny stopień etatowy, stosownie do zaszeregowania stanowisk służbowych policjantów;
- 4) oddelegowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 11g ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 4, policjantowi służy odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Komendant Główny Policji nie uwzględnia wniosku, jeżeli wskazane w nim stanowisko, charakter lub zakres zadań, jakie miałby wykonywać policjant oddelegowany poza Policję, nie odpowiada zadaniom określonym w ustawie oraz zadaniom wynikającym z obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej umów i zobowiązań międzynarodowych

Art. 36f. 1. Warunkiem oddelegowania policjanta do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej jest wyznaczenie go na stanowisko służbowe lub do pełnienia funkcji, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 36a ust. 2.

2. Instytucja krajowa lub instytucja zagraniczna może przenieść oddelegowanego policjanta na inne stanowisko służbowe niż określone we wniosku o oddelegowanie, jeżeli na stanowisku tym są wykonywane zadania, o których mowa w art. 36 ust. 4a. W takim przypadku przepisy art. 36a-36e i art. 36g stosuje się odpowiednio.

Art. 36g. 1. Komendant Główny Policji odwołuje policjanta z oddelegowania w przypadku konieczności zwolnienia go ze służby w Policji, zawiadamiając o tym odpowiednio instytucję krajową, instytucję zagraniczną lub instytucję finansującą.

2. Komendant Główny Policji, na uzasadniony wniosek instytucji krajowej, instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej, odwołuje policjanta z oddelegowania bez jego zgody. Właściwa instytucja, składając Komendantowi Głównemu Policji wniosek o odwołanie policjanta z oddelegowania, zawiadamia o tym policjanta. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku.

3. Komendant Główny Policji odwołuje policjanta z oddelegowania do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej na jego wniosek, zawiadamiając odpowiednio właściwą instytucję. Odwołanie następuje w terminie do trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku.

4. Komendant Główny Policji, z uwagi na uzasadnione potrzeby Policji, może odwołać policjanta z oddelegowania bez jego zgody, zawiadamiając o tym instytucję krajową, instytucję zagraniczną lub instytucję finansującą oraz policjanta. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia zawiadomienia.

5. Terminy, o których mowa w ust. 2-4, mogą być skracane za porozumieniem Komendanta Głównego Policji, instytucji krajowej, instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej oraz zainteresowanego policjanta.

Art. 36h. Po odwołaniu policjanta z oddelegowania przełożony właściwy w sprawach osobowych mianuje go na stanowisko nie niższe niż zajmowane przed oddelegowaniem.

Art. 36i. 1. Policjant w okresie oddelegowania do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej podlega przełożonemu właściwemu w sprawach osobowych, z wyjątkiem oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

2. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień przełożonego, któremu policjant podlega z tytułu zajmowania stanowiska służbowego albo pełnienia funkcji w instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej.

Art. 36j. 1. Policjant oddelegowany do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej zachowuje prawo do urlopu w wymiarze i na zasadach określonych w ustawie.

2. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej przysługuje urlop w wymiarze i na zasadach obowiązujących w tej instytucji.

3. Policjant oddelegowany do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej jest obowiązany informować na piśmie przełożonego właściwego

w sprawach osobowych o wymiarze urlopu przysługującego i wykorzystanego w instytucji zagranicznej.

4. Policjantowi odwołanemu z oddelegowania w instytucji zagranicznej przysługuje urlop uzupełniający w wymiarze odpowiadającym różnicy pomiędzy wymiarem urlopu wypoczynkowego i dodatkowego, ustalonego na podstawie ustawy, a wymiarem urlopu przysługującego mu w instytucji zagranicznej.

Art. 36k. 1. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne należności pieniężne, w wysokości i na warunkach określonych w ustawie.

2. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej położonej poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki organizacyjnej Policji, w której policjant pełnił dotychczas służbę, przysługują z tego tytułu należności przewidziane dla policjanta delegowanego do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości.

3. Instytucja krajowa wypłaca oddelegowanemu policjantowi:

- 1) uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami do uposażenia;
- 2) nagrody roczne za okres oddelegowania;
- 3) nagrody motywacyjne;
- 4) należności z tytułu podróży służbowych oraz oddelegowania, o którym mowa w ust. 2.

4. Świadczenia i należności pieniężne niewymienione w ust. 3 przyznaje i wypłaca jednostka organizacyjna Policji, w której policjant pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem.

Art. 36l. Do policjanta oddelegowanego do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach analogicznych do zajmowanego przez niego stanowiska służbowego, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień, odpowiedzialności materialnej pracowników, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także funduszu nagród, z wyłączeniem pozostałych przepisów w sprawie wynagrodzeń oraz innych świadczeń i należności pieniężnych wynikających ze stosunku pracy.

Art. 36m. 1. Policjant w czasie oddelegowania do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej zachowuje prawo do uposażenia zasadniczego, dodatków do

uposażenia o charakterze stałym i innych należności pieniężnych należnych na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

2. Policjantowi, o którym mowa w ust. 1, przysługują również:

- 1) należności z tytułu zagranicznej podróży służbowej;
- 2) zwrot kosztów przewozu rzeczy osobistego użytku i przedmiotów gospodarstwa domowego;
- 3) ryczałt na pokrycie kosztów utrzymania;
- 4) zwrot kosztów leczenia.

3. Uposażenie oraz świadczenia i należności pieniężne, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 3, nie przysługują policjantowi otrzymującemu za granicą wynagrodzenie na podstawie kontraktu zawartego z instytucją zagraniczną lub instytucją finansującą.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do policjanta oddelegowanego za granicę do wykonywania zadań zleconych przez instytucję zagraniczną albo zadań wynikających z programów finansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej, gdy okres oddelegowania trwa co najmniej rok, a wykonywanie zadań nie wymaga objęcia przez policjanta stanowiska w instytucji zagranicznej, w przypadku gdy wynagrodzenie to jest refundowane jednostce organizacyjnej Policji przez instytucję finansującą.

Art. 36n. 1. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej przysługują diety na pokrycie kosztów wyżywienia i inne drobne wydatki, zwrot kosztów noclegów, przejazdów i dojazdów oraz innych niezbędnych wydatków uznanych przez Komendanta Głównego Policji - na warunkach określonych w przepisach w sprawie przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia.

2. Należności, o których mowa w ust. 1, policjant otrzymuje z tytułu podróży odbywanych:

- 1) w związku z rozpoczęciem i zakończeniem służby w instytucji zagranicznej;
- 2) w celu załatwienia w kraju lub w innym państwie spraw służbowych na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji;
- 3) w razie śmierci pozostających w kraju członków rodziny, na których przysługuje zasiłek pogrzebowy na podstawie ustawy, a w innych przypadkach losowych za zgodą Komendanta Głównego Policji;

- 4) w celu wykorzystania urlopu wypoczynkowego w kraju, raz na dwa lata, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy służby w instytucji zagranicznej, z wyłączeniem ostatniego roku tej służby.

3. Zwrot kosztów przewozu nie przysługuje, jeżeli z tytułu podróży, o której mowa w ust. 2 pkt 1, policjant otrzymał zwrot kosztów przejazdu ustalony z uwzględnieniem stawek za kilometr przebiegu pojazdu, określony na podstawie przepisów w sprawie przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia.

Art. 36o. Należności i świadczenia, o których mowa w art. 36m ust. 2, nie przysługują, jeżeli policjant otrzymuje od instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej świadczenia pieniężne na cele analogiczne do określonych w tych przepisach.

Art. 36p. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb przyznawania i wypłaty należności przysługujących oddelegowanemu do instytucji zagranicznej, o których mowa w art. 36m ust. 2 oraz właściwość położonych w tych sprawach, a także sposób i zakres składania informacji położonemu w związku z oddelegowaniem do instytucji zagranicznej, mając na względzie zapewnienie sprawnego i terminowej wypłaty należności.”;

- 8) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art.50a. W przypadku przedterminowego mianowania na stopnie policyjne w korpusie oficerów młodszych i starszych Policji, właściwy przełożony może wystąpić do Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego o dokonanie weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

- 9) w art. 62 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Dyrektor Biura Nadzoru Wewnętrznego w celu przeprowadzenia analizy złożonych oświadczeń o stanie majątkowym, ma prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.”;

- 10) w art. 133 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przełożonym dyscyplinarnym policjanta oddelegowanego do pełnienia służby w Biurze Nadzoru Wewnętrznego jest Dyrektor Biura, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3-6, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60 i 244) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw oraz ściganie sprawców czynów określonych w pkt 4 lit. f-h w przypadku, gdy czyny te dotyczą funkcjonariuszy Policji i Biura Ochrony Rządu lub strażaków Państwowej Straży Pożarnej;”;
- 2) po art. 3a dodaje się art. 3b w brzmieniu:
„Art. 3b. Funkcjonariusze Straży Granicznej oraz osoby powoływane na stanowiska, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 oraz 5 ust. 2 i 5 ustawy mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).”;
- 3) po art. 5a dodaje się art. 5b w brzmieniu:
„Art. 5b. Kierownicy jednostek organizacyjnych Straży Granicznej są zobowiązani współdziałać z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie realizacji jego zadań, a w szczególności:
  - 1) udostępniać, na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, niezbędne uzbrojenie, wyposażenie, urządzenia i środki technicznych;
  - 2) zapewniać warunki niezbędne do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem;
  - 3) przekazywać dane funkcjonariuszy Straży Granicznej objętych weryfikacją, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, najpóźniej w terminie 14 dni przed planowanym:
    - a) powołaniem na stanowiska komendantów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców komórek organizacyjnych oraz naczelników,

- b) oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej, o którym mowa w art. 147c pkt 3a ustawy,
  - c) mianowaniem na stopnie generała brygady Straży Granicznej (kontradmirala Straży Granicznej) oraz generała dywizji Straży Granicznej (wiceadmirala Straży Granicznej),
  - d) przedterminowym mianowaniem w korpusie oficerów w Straży Granicznej,
  - e) wyróżnieniem, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
  - f) oddelegowaniem do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego.”;
- 4) w art. 9b ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Ujawnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach i w trybie określonych w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).

3. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora lub sądu, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu udzielania pomocy Straży Granicznej w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych; ujawnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

- 5) art. 9d otrzymuje brzmienie:

„Art. 9d. 1. Udzielenie informacji o prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić:

1) w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności;

2) w związku z współpracą prowadzoną z innymi organami, służbami lub instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym także w związku z prowadzoną współpracą z organami

i służbami innych państw w trybie i zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzynarodowych.

2. Udzielenie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w trybie, o którym mowa w art. 9 ust. 1a, może nastąpić:

1) na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego;

2) w przypadku, gdy ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

6) w art. 41:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusza można oddelegować do wykonywania zadań poza Strażą Graniczną:

1) do pracy w celu wykonywania zadań określonych w ustawie, w szczególności związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego lub wykonywaniem czynności w sprawach cudzoziemców;

2) do pełnienia służby w Biurze Nadzoru Wewnętrznych.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Oddelegowanie funkcjonariusza do pełnienia służby w Biurze Nadzoru Wewnętrznego następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy art. 41b-41k.”,

c) uchyla się ust. 3;

7) po art. 41 dodaje się art. 41a – 41k w brzmieniu:

„Art. 41a. 1. Komendant Główny Straży Granicznej jest organem właściwym w sprawach oddelegowania funkcjonariusza do pracy poza Strażą Graniczną, zwanego dalej „oddelegowaniem”, oraz odwołania z tego oddelegowania, z zastrzeżeniem art. 11g ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 41 ust. 2a.

Art. 41b. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie funkcjonariusza, zwanym dalej „wnioskiem”, występuje kierownik urzędu państwowego, a w przypadku oddelegowania do urzędu administracji rządowej - dyrektor generalny tego urzędu.

2. W przypadku oddelegowania funkcjonariusza do pracy do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych w celu pełnienia służby w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 161), z wnioskiem w sprawie oddelegowania występuje Komendant Główny Straży Granicznej. Wniosek składa się do dyrektora generalnego służby zagranicznej.

3. Wniosek powinien zawierać nazwę urzędu państwowego, wyznaczone stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny dla funkcjonariusza, wysokość wynagrodzenia, kwalifikacje zawodowe oraz zakres wykonywanych zadań i obowiązków. Wniosek może zawierać wskazanie funkcjonariusza proponowanego do oddelegowania.

4. Wniosek może dotyczyć oddelegowania do wykonywania pracy w urzędach państwowych, w których wykonywane są zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego lub wykonywane są czynności w sprawach cudzoziemców.

5. Wniosek do wykonywania pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw administracji publicznej może dotyczyć wyłącznie stanowisk, na których w myśl odrębnych przepisów mogą być zatrudniani oddelegowani funkcjonariusze Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej.

Art.41c. Oddelegowanie następuje po wyrażeniu przez funkcjonariusza zgody w formie pisemnego oświadczenia, wskazującego nazwę urzędu państwowego i stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny, na którym funkcjonariusz godzi się wykonywać zadania, a także okres wykonywania tych zadań.

Art.41d. Uwzględnienia wniosku można odmówić, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Straży Granicznej, z wyjątkiem oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

Art. 41e. 1. W razie uwzględnienia wniosku:

- 1) zalicza się - do celów związanych z pełnieniem służby w Straży Granicznej oraz obliczania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących funkcjonariuszowi w okresie oddelegowania - stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny określone we wniosku do odpowiedniej grupy uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz ustala stopień etatowy, do którego zaszeregowuje to stanowisko lub stopień dyplomatyczny, stosownie do zaszeregowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy Straży Granicznej do grup uposażenia zasadniczego;
- 2) uzgadnia się z osobą, o której mowa w art. 41b ust. 1 i 2, kandydaturę funkcjonariusza proponowanego do oddelegowania do wykonywania pracy w urzędzie państwowym, po uprzednim uzyskaniu od funkcjonariusza oświadczenia o wyrażeniu zgody na oddelegowanie.

2. Oddelegowanie funkcjonariusza następuje na podstawie rozkazu personalnego, w którym zwalnia się funkcjonariusza z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i oddelegowuje do wykonywania pracy poza Strażą Graniczną.

3. W rozkazie personalnym, o którym mowa w ust. 2, w szczególności zamieszcza się:

- 1) datę zwolnienia funkcjonariusza z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego oraz wysokość przysługującego mu na tym stanowisku uposażenia;
- 2) nazwę urzędu państwowego, do którego następuje oddelegowanie;
- 3) określenie stanowiska służbowego lub stopnia dyplomatycznego przeznaczonego dla funkcjonariusza, ze wskazaniem składników uposażenia ustalonych zgodnie z ust. 1 pkt 1;
- 4) określenie czasu trwania oddelegowania.

Art. 41f. 1. Wyznaczenie na stanowisko służbowe w urzędzie państwowym, do wykonywania zadań w którym funkcjonariusz został oddelegowany, następuje zgodnie z odrębnymi przepisami obowiązującymi przy wyznaczaniu na dane stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny.

2. Osoba, o której mowa w art. 41b ust. 1 i 2, może przenieść oddelegowanego funkcjonariusza na inne stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny w urzędzie państwowym po uzyskaniu zgody:

- 1) Komendanta Głównego Straży Granicznej, z wyjątkiem przypadku gdy przeniesienie następuje na polecenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, oraz
- 2) funkcjonariusza, wyrażonej w formie pisemnego oświadczenia.

3. W przypadku zmiany stanowiska służbowego w trybie, o którym mowa w ust. 2, w rozkazie personalnym określa się stanowisko służbowe lub stopień dyplomatyczny, na które oddelegowany funkcjonariusz został przeniesiony, ze wskazaniem składników uposażenia ustalonych zgodnie z art. 41e ust. 1 pkt 1.

Art. 41g. Okres oddelegowania funkcjonariusza może zostać przedłużony na wniosek osoby, o której mowa w art. 41b ust. 1 i 2. Przepisy art. 41f ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 41h. 1. Oddelegowanemu funkcjonariuszowi przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne świadczenia pieniężne, na zasadach określonych w ustawie.

2. Do oddelegowanego funkcjonariusza stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach służbowych równorzędnych do zajmowanego przez funkcjonariusza, dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień i kar, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a także przyznawania nagród.

3. W przypadku gdy wypłacone oddelegowanemu funkcjonariuszowi dodatkowe wynagrodzenie roczne lub nagroda roczna są niższe od nagrody rocznej obliczonej na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, albo dodatkowe wynagrodzenie roczne lub nagroda roczna nie przysługują z uwagi na okres pracy w urzędzie państwowym, funkcjonariuszowi przysługuje odpowiednie wyrównanie przez jednostkę organizacyjną Straży Granicznej, w której pełnił on służbę przed oddelegowaniem.

Art. 41i. 1. Urząd państwowy, do którego oddelegowano funkcjonariusza, wypłaca funkcjonariuszowi:

- 1) uposażenie;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne lub nagrodę roczną za okres oddelegowania;

3) nagrody uznaniowe.

2. Jednostka organizacyjna Straży Granicznej, w której funkcjonariusz pełnił służbę przed oddelegowaniem, wypłaca funkcjonariuszowi:

- 1) świadczenia w naturze i ich ekwiwalenty oraz niewymienione w ust. 1 należności i świadczenia przysługujące z tytułu pełnienia służby;
- 2) nagrodę jubileuszową;
- 3) należności z tytułu doznania uszczerbku na zdrowiu i należności pośmiertne;
- 4) wyrównanie, o którym mowa w art. 41h ust. 3.

Art. 41j. Oddelegowanemu funkcjonariuszowi urlopów udziela właściwy przełożony w urzędzie państwowym, do którego oddelegowano funkcjonariusza, na zasadach i w wymiarze określonych w ustawie.

Art. 41k. 1. Oddelegowanie kończy się z upływem okresu, na który funkcjonariusz został oddelegowany.

2. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, odwołanie funkcjonariusza z oddelegowania następuje:

- 1) z urzędu, w przypadku gdy:
  - a) funkcjonariusz zwalniany jest ze służby w Straży Granicznej albo
  - b) jest to uzasadnione potrzebami służby;
- 2) na wniosek:
  - a) osób, o których mowa w art. 41b ust. 1 i 2,
  - b) oddelegowanego funkcjonariusza.

3. Odwołanie z oddelegowania w przypadkach, o których mowa w:

- 1) ust. 2 pkt 1 i 2 lit. a - nie wymaga zgody oddelegowanego funkcjonariusza;
- 2) ust. 2 - następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku.

4. Termin, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, może być skrócony za porozumieniem Komendanta Głównego Straży Granicznej, urzędu państwowego oraz zainteresowanego funkcjonariusza.”;

8) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

„Art.55a. W przypadku przedterminowego mianowania na stopnie w korpusie oficerów Straży Granicznej, właściwy przełożony może wystąpić do Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrzznego o dokonanie weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych .”;

9) w art. 91a po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Dyrektor Biura Nadzoru Wewnętrzznego w celu przeprowadzenia analizy złożonych oświadczeń o stanie majątkowym, ma prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 603 i 960 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. Strażacy, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 ustawy, mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.)”;

2) po art. 13a dodaje się art. 13b w brzmieniu:

„Art. 13b. Kierownicy jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej są zobowiązani współdziałać z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie realizacji jego zadań, a w szczególności:

- 1) udostępniać, na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, niezbędne wyposażenie, urządzenia i środki technicznych;
- 2) zapewniać warunki niezbędne do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem,
- 3) przekazywać dane strażaków objętych weryfikacją, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, najpóźniej w terminie 14 dni przed planowanym:
  - a) powołaniem na stanowiska komendantów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców komórek organizacyjnych oraz naczelników,
  - b) oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem oddelegowania do realizacji

zadania poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy,

- c) nadawaniem stopni nadbrygadiera i generała brygadiera w Państwowej Straży Pożarnej,
  - d) przedterminowym nadaniem wyższego stopnia oficerskiego w Państwowej Straży Pożarnej,
  - e) wyróżnieniem, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
  - f) oddelegowaniem do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego”;
- 3) w art. 28a uchyla się ust. 2 i 3;
- 4) po art. 37d dodaje się art. 37e - 37t w brzmieniu:

„Art.37e. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może oddelegować strażaka, za jego zgodą, do wykonywania zadań poza Państwową Strażą Pożarną w następujących jednostkach organizacyjnych, zwanych dalej „instytucjami cywilnymi”:

- 1) w urzędach organów administracji rządowej;
- 2) w Zarządzie Głównym i zarządach wojewódzkich Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) w gminach;
- 4) w jednostkach ochrony przeciwpożarowej utworzonych w trybie art. 17 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, przez gminy, instytucje, organizacje, osoby prawne i fizyczne,
- 5) w jednostkach organizacyjnych tworzonych na podstawie odrębnych przepisów,
- 6) w innych jednostkach organizacyjnych, w których są wykonywane zadania określone w art. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Art. 37f. Przepisów nie stosuje się do strażaków oddelegowanych do pełnienia służby w Wojskowej Ochronie Przeciwpożarowej.

Art. 37g. Strażacy oddelegowani do wykonywania zadań w instytucjach cywilnych realizują zadania, o których mowa w art. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, z wyłączeniem strażaków oddelegowanych do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

Art. 37h. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie strażaków do wykonywania zadań w instytucjach cywilnych występują do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej kierownicy tych instytucji.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać nazwę instytucji cywilnej, stanowisko przeznaczone dla strażaka, kwalifikacje wymagane do zajmowania tego stanowiska oraz zakres wykonywanych na nim zadań i obowiązków, przewidywany okres oddelegowania, a także zobowiązanie do wypłacania strażakowi z własnych środków uposażenia i innych należności pieniężnych.

3. Stanowisko, o którym mowa w ust. 2, powinno odpowiadać stanowisku służbowemu przewidzianemu dla strażaka.

Art. 37i. Oddelegowanie do wykonywania zadań poza jednostkami Państwowej Straży Pożarnej następuje po wyrażeniu przez strażaka pisemnej zgody na wykonywanie tych zadań w określonej instytucji cywilnej, na danym stanowisku i na zasadach, o których mowa w art. 37k, oraz po zasięgnięciu opinii przełożonego strażaka uprawnionego do mianowania strażaka na stanowisko służbowe.

Art. 37j. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może odmówić uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 37h, jeżeli na wskazanych stanowiskach nie będą wykonywane zadania, o których mowa w art. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, albo jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 37k. W razie uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 37h, i po uzgodnieniu obsady stanowisk oraz zasad wykonywania zadań przez strażaka między Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a kierownikiem instytucji cywilnej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej:

- 1) zwalnia strażaka wyrażającego zgodę na wykonywanie zadań w instytucji cywilnej z dotychczas zajmowanego stanowiska;
- 2) pozostawia strażaka na etacie jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełnił służbę przed oddelegowaniem do wykonywania zadań w instytucji cywilnej;
- 3) zalicza - do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących w trakcie oddelegowania - stanowisko służbowe do odpowiedniej grupy zaszeregowania oraz ustala stopień etatowy, stosownie do zaszeregowania stanowiska służbowego;
- 4) kieruje strażaka na stanowisko do określonej we wniosku instytucji cywilnej.

Art. 37l. 1. Kierownik instytucji cywilnej oddelegowuje strażaka, o którym mowa w art. 37k, na stanowisko w tej instytucji.

2. Kierownik instytucji cywilnej może przenieść strażaka na inne stanowisko, jeżeli strażak i Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wyrażą na to zgodę.

3. W wypadku, o którym mowa w ust. 2, kierownik instytucji cywilnej zawiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o dokonanej zmianie, przesyłając jednocześnie stosowne oświadczenie strażaka.

Art. 37m. Jeżeli w wyniku reorganizacji instytucji cywilnej, w której strażak wykonuje zadania, następuje likwidacja stanowiska zajmowanego przez strażaka, kierownik instytucji cywilnej występuje do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z wnioskiem o skierowanie strażaka na inne stanowisko lub o jego odwołanie. Przepis art. 37h ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 37n. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Państwowej Straży Pożarnej, może odwołać strażaka z instytucji cywilnej bez zgody strażaka i kierownika tej instytucji, zawiadamiając ich o tym co najmniej z trzymiesięcznym wyprzedzeniem.

2. Kierownik instytucji cywilnej może przekazać strażaka wykonującego zadania w instytucji cywilnej do dyspozycji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, zawiadamiając o tym strażaka co najmniej z trzymiesięcznym wyprzedzeniem.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej odwołuje strażaka na jego wniosek z instytucji cywilnej nawet bez zgody kierownika tej instytucji. Odwołanie następuje po upływie trzech miesięcy od końca miesiąca kalendarzowego, w którym strażak złożył wniosek o odwołanie, a jeżeli wniosek wiąże się z jego pisemnym żądaniem zwolnienia ze służby w Państwowej Straży Pożarnej, zwolnienie ze służby następuje w trybie określonym w art. 43 ust. 2 pkt 5 ustawy.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie konieczności zwolnienia strażaka ze służby w Państwowej Straży Pożarnej w przypadkach określonych w art. 38 ust. 4 lub art. 43 ust. 2 pkt 1-4 i 6 oraz ust. 3 pkt 2-5 ustawy, bez wcześniejszego zawiadomienia kierownika instytucji cywilnej, w której strażak pełni służbę.

5. Terminy, o których mowa w ust. 1- 3, mogą być skrócone za porozumieniem Komendanta Głównego Straży Pożarnej, instytucji cywilnej oraz zainteresowanego strażaka.

Art. 37o. 1. Strażaka odwołanego z instytucji cywilnej, przenosi się do jednostki Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełnił służbę przed oddelegowaniem do wykonywania zadań poza jednostkami Państwowej Straży Pożarnej, i mianuje na

stanowisko nie niższe od zajmowanego przed oddelegowaniem, chyba że zaistniały okoliczności wymienione w art. 38 ust. 1 i 2 lub art. 43 ust. 3 pkt 4 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może wyrazić zgodę na zwolnienie ze służby w Państwowej Straży Pożarnej strażaka, o którym mowa w art. 37n, ze stanowiska równorzędnego do zajmowanego w instytucji cywilnej. Nie dotyczy to strażaka, który podlega zwolnieniu ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3, 4 i 6 oraz ust. 3 pkt 2, 4a i 5 ustawy albo wobec którego orzeczono karę dyscyplinarną wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

Art. 37p. 1. Strażakom wykonującym zadania w instytucjach cywilnych przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne należności pieniężne oraz świadczenia w naturze i równoważniki pieniężne, na zasadach określonych w ustawie oraz przepisach wydanych na jej podstawie.

2. Do strażaków wykonujących zadania w instytucjach cywilnych stosuje się te przepisy prawa pracy, które miałyby zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach zajmowanych przez strażaków, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień i kar, czasu pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również zakładowego funduszu nagród, a także przyznawania nagród.

Art. 37q. 1. Uposażenie, nagrodę roczną za okres oddelegowania i nagrody uznaniowe przysługujące strażakowi z tytułu pełnienia służby w Państwowej Straży Pożarnej, a wykonującemu zadania w instytucji cywilnej, wypłaca z własnych środków instytucja cywilna.

2. Jednostka organizacyjna Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełnił służbę przed oddelegowaniem do wykonywania zadań w instytucji cywilnej:

- 1) wydaje świadczenia w naturze i wypłaca ich równoważniki, a także wypłaca inne niż wymienione w ust. 1 należności i świadczenia przysługujące z tytułu pełnienia służby w Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) wypłaca pomoc finansową, o której mowa w art. 80 ust. 1 ustawy;
- 3) wypłaca nagrody jubileuszowe, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 4) wypłaca należności z tytułu zwolnienia ze służby, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy;
- 5) wypłaca odprawę pośmiertną, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Art. 37r. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o której mowa w art. 37k pkt 2, w stosunku do strażaków wykonujących zadania w instytucjach cywilnych:

- 1) jest przełożonym dyscyplinarnym oraz sprawuje kontrolę przestrzegania dyscypliny służbowej, z wyjątkiem oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrzznego;
- 2) podejmuje decyzje w sprawach wynikających ze stosunku służbowego, na zasadach określonych w ustawie.

2. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień kierownika instytucji cywilnej, w której strażak wykonuje zadania.

Art. 37s. Strażakowi wykonującemu zadania w instytucji cywilnej udziela urlopu kierownik tej instytucji, w wymiarze przysługującym strażakowi, stosownie do przepisów ustawy.

Art. 37t. 1. Uposażenie i inne należności pieniężne, o których mowa w art. 37q ust. 1, są wypłacane strażakom wykonującym zadania w instytucjach cywilnych w terminach przewidzianych dla strażaków pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej informuje kierowników instytucji cywilnych o przeprowadzanych podwyżkach uposażeń lub innych zmianach świadczeń i należności pieniężnych przysługujących strażakom.

3. Strażakom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane dodatkowe świadczenia przysługujące w instytucji cywilnej, z wyłączeniem świadczeń pieniężnych o charakterze uposażeniowym. Przepis powyższy nie znajduje zastosowania w przypadku oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrznego.”;

- 5) w art. 49h w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o których mowa w art. 37e oraz w art. 106 ust. 1”;

- 6) w art. 57a po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Dyrektor Biura Nadzoru Wewnętrznego w celu przeprowadzenia analizy złożonych oświadczeń o stanie majątkowym ma prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.”;

- 7) po art. 73 dodaje się art. 73a w brzmieniu:

„Art. 73a. W przypadku kandydatów do nadania stopnia oficerskiego w trybie określonym w art. 73 ust. 1 pkt 4, właściwy przełożony może wystąpić do Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego o dokonanie weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3

pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”

Art. 6. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128, 60 i 379) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 80c w ust. 1 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:
„5b) Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego;”;
- 2) w art. 100c w ust. 1 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:
„5b) Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201) w art. 297 w § 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego - w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 11a ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1997 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 85) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 w lit. z średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. za w brzmieniu:

„za) Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub wykrycia ich sprawców, na zasadach i w trybie określonych w art. 11p ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;”

Art. 9. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, 904, 960 i 1250 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:
„Art. 6a. Funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu oraz osoby powoływane na stanowiska, o których mowa w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy, mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).”;

2) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Szefowie komórek organizacyjnych BOR są zobowiązani współdziałać z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie realizacji jego zadań, a w szczególności:

- 1) udostępniać, na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, niezbędne uzbrojenie, wyposażenie, urządzenia i środki technicznych;
- 2) zapewniać warunki niezbędne do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren komórki organizacyjnej BOR, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem,
- 3) przekazywać dane funkcjonariuszy BOR objętych weryfikacją, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, najpóźniej w terminie 14 dni przed planowanym:
  - a) powołaniem na stanowiska szefów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców komórek organizacyjnych oraz naczelników,
  - b) oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy,
  - c) mianowaniem na stopnie generała brygady i generała dywizji w BOR,
  - d) przedterminowym mianowaniem w korpusie oficerów BOR,
  - e) wyróżnieniem, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
  - f) oddelegowaniem do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego”;

3) w art. 19 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. BOR przy wykonywaniu swoich zadań w szczególnie uzasadnionych przypadkach może korzystać z pomocy osób niebędących funkcjonariuszami. Zabronione jest ujawnianie danych o osobach udzielających pomocy BOR.

2. Dane o osobach, o których mowa w ust. 1, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora lub sądu, w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez te osoby przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z podejmowaniem działań, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz w przypadku ujawnienia przez te osoby faktu udzielania pomocy dla BOR w zakresie działań, o których mowa w art. 12 ust. 1. Ujawnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”

4) w art. 31:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szef BOR może oddelegować funkcjonariusza, za jego zgodą, do pełnienia zadań służbowych poza BOR.”,

b) uchyla się ust. 4;

5) po art. 31 dodaje się art. 31a-31j w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie funkcjonariusza do pełnienia zadań służbowych poza Biuro Ochrony Rządu, zwanym dalej „wnioskiem”, mogą wystąpić kierownicy urzędów, jednostek lub służb, do których funkcjonariusz ma zostać oddelegowany.

2. Wniosek powinien określać nazwę urzędu, jednostki lub służby, stanowisko służbowe wyznaczone dla funkcjonariusza, kwalifikacje zawodowe wymagane do zajmowania tego stanowiska oraz zakres wykonywanych na tym stanowisku zadań i obowiązków.

3. Szef Biura Ochrony Rządu może odmówić uwzględnienia wniosku, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Biura Ochrony Rządu, za wyjątkiem oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

Art. 31b. 1. Szef Biura Ochrony Rządu przedstawia kierownikowi urzędu, jednostki lub służby imienną propozycję obsady stanowiska służbowego określonego we wniosku, po uprzednim uzyskaniu od tego funkcjonariusza oświadczenia, o którym mowa w art. 31c.

2. Imienną propozycję obsady stanowiska służbowego określonego we wniosku, może przedstawić Szefowi Biura Ochrony Rządu również kierownik urzędu, jednostki lub służby.

3. W razie uzgodnienia obsady stanowiska służbowego z kierownikiem urzędu, jednostki lub służby Szef Biura Ochrony Rządu na podstawie rozkazu personalnego zwalnia wytypowanego funkcjonariusza z zajmowanego stanowiska i oddelegowuje go do urzędu, jednostki lub służby w celu wyznaczenia na uzgodnione stanowisko służbowe.

Art. 31c. Oddelegowanie do pełnienia zadań służbowych poza Biuro Ochrony Rządu następuje po wyrażeniu zgody przez funkcjonariusza w formie pisemnego oświadczenia, wskazującego nazwę urzędu, jednostki lub służby i stanowisko służbowe, na którym funkcjonariusz godzi się wykonywać zadania służbowe.

Art. 31d. W razie uwzględnienia wniosku Szef Biura Ochrony Rządu zalicza do celów związanych z pełnieniem służby w Biurze Ochrony Rządu oraz obliczania uposażenia i innych należności pieniężnych funkcjonariuszy - stanowisko służbowe, określone we wniosku, do odpowiedniej grupy uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy oraz ustala etatowy stopień, do którego zaszeregowuje to stanowisko, stosownie do zaszeregowania stanowisk służbowych do grup uposażenia zasadniczego.

Art. 31e. Rozkaz personalny o oddelegowaniu funkcjonariusza powinien zawierać:

- 1) datę przeniesienia funkcjonariusza oraz wysokość przysługującego funkcjonariuszowi uposażenia przyznanego przez Szefa Biura Ochrony Rządu;
- 2) nazwę urzędu, jednostki lub służby, do którego następuje oddelegowanie;
- 3) określenie stanowiska przeznaczonego dla funkcjonariusza ze wskazaniem składników uposażenia ustalonych zgodnie z art. 31d.

Art. 31f. 1. Oddelegowanego funkcjonariusza wyznacza na stanowisko służbowe, zgodnie z wnioskiem, kierownik urzędu, jednostki lub służby.

2. Kierownik urzędu, jednostki lub służby może przenieść oddelegowanego funkcjonariusza na inne stanowisko służbowe niż określone we wniosku o oddelegowanie. Do przeniesienia konieczna jest zmiana rozkazu personalnego przez Szefa Biura Ochrony Rządu oraz zgoda funkcjonariusza, wyrażona w formie pisemnego oświadczenia.

Art. 31g. W razie reorganizacji urzędu, jednostki lub służby powodującej zmianę stanowiska służbowego, na którym oddelegowany funkcjonariusz wykonuje zadania służbowe, kierownik urzędu może wystąpić do Szefa Biura Ochrony Rządu z wnioskiem o oddelegowanie funkcjonariusza na inne stanowisko służbowe lub o jego odwołanie z oddelegowania. Przepisy art. 31a i 31c stosuje się odpowiednio.

Art. 31h. 1. Do oddelegowanego funkcjonariusza stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach służbowych zajmowanych przez funkcjonariuszy, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień i kar, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a także przyznawania nagród.

2. Oddelegowanemu funkcjonariuszowi urlopu wypoczynkowego udziela kierownik urzędu, na zasadach i w wymiarze określonych w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu.

Art. 31i. 1. Urząd, jednostka lub służba, do którego oddelegowano funkcjonariusza, wypłaca oddelegowanemu funkcjonariuszowi:

- 1) uposażenie;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne;
- 3) nagrody uznaniowe.

2. Komórka organizacyjna Biura Ochrony Rządu właściwa w sprawach finansowych wypłaca oddelegowanemu funkcjonariuszowi:

- 1) świadczenia w naturze i ich ekwiwalenty oraz niewymienione w ust. 1 należności i świadczenia przysługujące z tytułu pełnienia służby;
- 2) nagrody jubileuszowe;
- 3) należności z tytułu doznania uszczerbku na zdrowiu i należności pośmiertne;
- 4) należności z tytułu zwolnienia ze służby;
- 5) wyrównanie z tytułu wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości niższej niż wysokość nagrody rocznej obliczonej na podstawie przepisów ustawy.

Art. 31j. 1. Szef Biura Ochrony Rządu, w przypadku gdy jest to uzasadnione potrzebami Biura Ochrony Rządu, może odwołać funkcjonariusza z oddelegowania, nawet bez jego zgody, zawiadamiając o tym na piśmie kierownika urzędu, jednostki lub służby i oddelegowanego funkcjonariusza. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia.

2. Kierownik urzędu, jednostki lub służby w przypadku gdy jest to uzasadnione interesem urzędu, może skierować oddelegowanego funkcjonariusza, nawet bez jego zgody, do dyspozycji Szefa Biura Ochrony Rządu, zawiadamiając o tym na piśmie Szefa Biura Ochrony Rządu i oddelegowanego funkcjonariusza. Skierowanie oddelegowanego

funkcjonariusza do dyspozycji Szefa Biura Ochrony Rządu następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia.

3. Szef Biura Ochrony Rządu może odwołać funkcjonariusza z oddelegowania, na jego wniosek złożony na piśmie, jeżeli kierownik urzędu, jednostki lub służby wyrazi zgodę na odwołanie. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia.

4. Terminy, o których mowa w ust. 1-3, mogą być skracane za porozumieniem Szefa BOR, kierownika urzędu, jednostki lub służby oraz zainteresowanego funkcjonariusza.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1-3, kierownik urzędu, jednostki lub służby kieruje funkcjonariusza do dyspozycji Szefa Biura Ochrony Rządu.”;

6) w art. 56 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dyrektor Biura Nadzoru Wewnętrznego w celu przeprowadzenia analizy złożonych oświadczeń o stanie majątkowym, ma prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 24 maja 2001 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1036 i 1629 oraz z 2016 r. poz. 862, 1579 i 1948) w art. 6 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Celnej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i Biuru Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie, w jakim jest to konieczne dla wykonania nałożonych na nie zadań określonych w ustawie;”.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.⁷⁾) w art. 179 w ust. 3 w pkt 1 w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„a) uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, w sposób określony w ust. 4b, dostępu do:”.

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 1823, 1948, 1954 i 2003.

Art. 12. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. z 2016 r. poz. 1167 i 1948) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w ust. 3 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) Dyrektor Biura Nadzoru Wewnętrznego - w odniesieniu do postępowań zrealizowanych przez ABW.”;
- 2) w art. 23 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) Szefa SKW, Szefa Agencji Wywiadu, zwanej dalej „AW”, Szefa CBA, Szefa Biura Ochrony Rządu, Komendanta Głównego Policji, Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego oraz osób przewidzianych na te stanowiska;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948) w art. 82 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Operator pocztowy, poczynawszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej, jest obowiązany do nieodpłatnego zapewnienia, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, oraz prokuraturę i sądy, ich zadań określonych odrębnymi przepisami, wymagających:”.

Art. 14. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948) w art. 35 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, o ile są niezbędne na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, na zasadach i w trybie określonych w art. 11k ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”.

Art. 15. Tworzy się Biuro Nadzoru Wewnętrznego w celu wsparcia ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawowaniu nadzoru nad służbami podległymi ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanymi, w tym

funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz strażakami Państwowej Straży Pożarnej, a także pracownikami zatrudnionymi w tych służbach.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych powoła Dyrektora Biura oraz Zastępcę Dyrektora Biura. W przypadku powołania Zastępcy Dyrektora Biura po raz pierwszy, art. 11b ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, nie stosuje się.

2. Dyrektor Biura w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podejmie czynności przygotowawcze i organizacyjne niezbędne do rozpoczęcia funkcjonowania Biura, w tym zapewni:

- 1) sprawną weryfikację kandydatów na inspektorów i ekspertów Biura;
- 2) oddelegowanie do służby w Biurze funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) zatrudnienie pracowników, zgodnie z art. 11h ustawy;
- 4) warunki materialne i organizacyjne niezbędne do wykonywania zadań, o których mowa w art. 11a ust. 3 ustawy, o której mowa w art.1.

3. W terminie 30 dni po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Dyrektor Biura przedstawi ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych sprawozdanie z realizacji czynności, o których mowa w ust. 2.

Art. 17. Funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażacy Państwowej Straży Pożarnej oddelegowani do Biura oraz osoby, które mają zostać zatrudnione w Biurze, nie podlegają weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy, o ile oddelegowanie albo zatrudnienie nastąpiło w terminie, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy.

Art. 18. Do funkcjonariuszy Policji oddelegowanych w dniu wejścia w życie ustawy do wykonywania zadań służbowych poza Policją oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej oddelegowanych do wykonywania zadań poza Strażą Graniczną stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Za zgodność
pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego MSWiA
09.06.2017 r.
Radosław BALCER

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel regulacji.

Projektowane rozwiązanie ma na celu urealnienie demokratycznego standardu cywilnego nadzoru nad umundurowanymi służbami porządku publicznego. W dotychczasowym stanie prawnym zasada ta nie może być w pełni realizowana, ze względu na ograniczone instrumenty rzeczywistego oddziaływania nadzorczego ze strony ministra właściwego w sprawach wewnętrznych. W efekcie niezbędne pozostaje wzmocnienie i skonkretyzowanie instrumentów nadzorczych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w stosunku do nadzorowanych służb bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności.

Obowiązujące ustawy pragmatyczne regulujące działalność służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych jedynie w wybranych obszarach ich funkcjonowania definiują zakres oraz formy nadzoru sprawowanego przez Ministra. Przepisy te nie tworzą całokształtu zadań oraz obowiązków nadzorczych, jakie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zobowiązany jest zapewnić z racji kompetencji i powierzonych zadań.

Uzasadnieniem dla potrzeby stworzenia mechanizmów wzmacniających dotychczasowe instrumenty nadzoru Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nad nadzorowanymi służbami, jest korzystanie przez te podmioty z takiego zakresu kompetencji ustawowych, które przewidują możliwość ingerencji w prawa i wolności obywatelskie, a także wykonywanie zadań mogących powodować określone zagrożenia korupcyjne. Są to obszary potencjalnych nadużyć.

Uwzględniając powyższe ryzyka, zasadnym stało się wypracowanie rozwiązań, które wzmocnią możliwość realnego oddziaływania nadzorczego Ministra, poprzez podejmowanie przedsięwzięć ukierunkowanych na diagnozowanie sytuacji w służbach mundurowych, w tym rozpoznawanie negatywnych zjawisk oraz zdarzeń, jak również zapewniających instrumenty przeciwdziałania im.

Z perspektywy uprawnień nadzorczych zmierzających do zagwarantowania możliwie najwyższych standardów działania nadzorowanych służb, niezwykle istotne pozostaje również zagwarantowanie uprawnień w zakresie ujawniania i monitorowania zachowań naruszających zasady etyki zawodowej. Dążenie do pełnego obiektywizmu wymaga poddania tego

zagadnienia nadrzędnemu, względem służb, cywilnemu nadzorowi ze strony ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który w oparciu o uzyskane informacje będzie mógł nie tylko oceniać poszczególne stany faktyczne, lecz również, w przypadku powtarzających się nieprawidłowości, wdrażać rozwiązania o charakterze korygującym lub systemowym. W tym kontekście należy również zapewnić możliwość ujawniania i analizowania przez cywilny organ nadzoru nieprawidłowości zaistniałych w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej.

Charakterystyka projektu, wykazanie różnic pomiędzy stanem aktualnym a projektowanym.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2012 r. poz. 392, z późn.zm.), minister kieruje, nadzoruje i kontroluje działalność podporządkowanych organów, urzędów i jednostek. W szczególności, w tym zakresie Minister:

- 1) tworzy i likwiduje jednostki organizacyjne, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej;
- 2) powołuje i odwołuje kierowników jednostek organizacyjnych, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Ponadto, na podstawie art. 34 ust. 2 tejże ustawy, Minister nadzoruje i kontroluje działalność organów i jednostek, w stosunku do których uzyskał uprawnienia nadzorcze na podstawie przepisów ustawowych – na zasadach określonych w tych przepisach.

Przywołane powyżej przepisy sprowadzają się głównie do aspektów formalno-prawnych nadzoru, nie dostarczając instrumentów, które umożliwiłyby rzeczywistą diagnozę sytuacji w nadzorowanych podmiotach, a także w pełni efektywne przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom. W aktualnym stanie prawnym, instrumenty takie pozostają w dyspozycji jedynie niektórych centralnych organów administracji rządowej podległych ministrowi właściwemu w sprawach wewnętrznych, tj. Komendantów Głównych Policji i Straży Granicznej. Organy te realizują swoje zadania przy pomocy komórek organizacyjnych właściwych do spraw zapobiegania, wykrywania oraz ścigania przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy, o nazwie „Biuro Spraw Wewnętrznych”. W efekcie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dysponuje głównie informacjami przetworzonymi przez wskazane organy, bez możliwości autonomicznego i bezpośredniego badania sygnałów o negatywnych zjawiskach lub zachowaniach ich przedstawicieli.

Założeniem jest, aby projektowane rozwiązania nadały Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji uprawnienia porównywalne do tych, którymi dysponują podległe mu organy. Istniejący stan nie ma bowiem żadnego uzasadnienia funkcjonalnego, a ponadto jest on pozbawiony waloru kompleksowości, ponieważ obejmuje jedynie wybrane podmioty (Policja i Straż Graniczna), pozostawiając poza zasięgiem oddziaływania określonych instrumentów nadzoru Biuro Ochrony Rządu i Państwową Straż Pożarną. Stąd potrzeba stworzenia analogicznych warunków dla wypełniania funkcji nadzorczych przez urząd Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ustawa stwarza możliwość prowadzenia działań w określonej sprawie przez komórkę podległą bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, ale nie przewiduje takiego obowiązku. Decyzja o bezpośrednim zaangażowaniu Biura Nadzoru Wewnętrznego, będzie determinowana w szczególności ciężarem gatunkowym sprawy, jej społecznym wydźwiękiem, potrzebą wyeliminowania ewentualnych wątpliwości co do bezstronności osób badających sprawę w stosunku do podmiotu nadzorowanego, itp.

Opis szczegółowych rozwiązań.

Projektowana ustawa wprowadza rozwiązania pokrywające się, co do zasady, z zakresem kompetencji, którymi dysponują komórki organizacyjne Policji i Straży Granicznej właściwe do spraw zapobiegania przestępstwom popełnianym przez funkcjonariuszy. Ich uzupełnieniem są dodatkowe zapisy, odnoszące się do specyfiki urzędu Ministra, a w szczególności jego nadrzędności w stosunku do Komendantów Głównych i Szefa nadzorowanych służb.

Projektowane rozwiązanie zostało zawarte w przepisach nowelizujących ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. *o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra* (Dz.U. poz. 491, z późn.zm.).

W projektowanym rozwiązaniu przyjęto, że minister właściwy do spraw wewnętrznych nadzoruje Policję, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną oraz Biuro Ochrony Rządu, w zakresie określonym w niniejszej ustawie, za pośrednictwem Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego (art. 1b projektu). Biuro Nadzoru Wewnętrznego będzie natomiast komórką organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych, podległą bezpośrednio ministrowi, wspomagającą go w sprawowaniu nadzoru nad służbami jemu podległymi lub przez niego nadzorowanymi, nad funkcjonariuszami Policji, Straży

Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażakami Państwowej Straży Pożarnej, a także nad pracownikami zatrudnionymi w tych służbach, określanymi wspólnym pojęciem „podmioty nadzorowane” (art. 11a ust. 1 i 2 projektowanej ustawy).

Biuro Nadzoru Wewnętrznego nie będzie zatem zaś stanowić nowej, oddzielnej służby, pozostając komórką organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W związku z powyższym proponuje się zmianę tytułu tejże ustawy poprzez nadanie mu brzmienia *ustawa o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych*.

Do zadań nowej komórki będzie należało (art. 11a ust. 3):

- 1) wspieranie czynności związanych z egzekwowaniem standardów działania Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 2) weryfikowanie, w oparciu o dane zawarte w zbiorach, rejestrach, ewidencjach i bazach danych, w tym również oznaczonych klauzulą tajności, oraz o informacje będące w posiadaniu służb:
  - a) kandydatów na stanowiska komendantów, szefów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych w podmiotach nadzorowanych, naczelników,
  - b) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej w związku z planowanym oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem przypadków oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej, o którym mowa w art. 147c pkt 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, z późn. zm.) oraz oddelegowania do realizacji zadania poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy

z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603, z późn. zm.),

- c) kandydatów do mianowania na stopnie: generalnego inspektora Policji, nadinspektora Policji, generała brygady Straży Granicznej (kontradmirala Straży Granicznej), generała dywizji Straży Granicznej (wiceadmirala Straży Granicznej), generała brygady i generała dywizji w Biurze Ochrony Rządu, oraz kandydatów do nadania stopnia nadbrygadiera i generała brygadiera w Państwowej Straży Pożarnej,
- d) kandydatów w przypadku przedterminowego mianowania w korpusie oficerów młodszych i starszych w Policji, w korpusie oficerów w Straży Granicznej, w korpusie oficerów Biura Ochrony Rządu oraz przedterminowego nadania wyższego stopnia oficerskiego w Państwowej Straży Pożarnej,
- e) kandydatów do wyróżnienia, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475, 1266 i 1948),
- f) kandydatów na inspektorów oraz ekspertów, którzy mają zostać oddelegowani do wykonywania zadań w Biurze

- w zakresie przebiegu służby lub dawania rękojmi należytego wykonywania zadań;

- 3) ujawnianie i monitorowanie zachowań naruszających zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) ujawnianie i analizowanie nieprawidłowości zaistniałych w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) analizowanie informacji dotyczących naruszeń prawa przez podmioty nadzorowane;
- 6) analizowanie i ocenianie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji i Straży Granicznej oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 7) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie, popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych;

- 8) kontrola prawidłowości realizacji postępowań kontrolnych oraz postępowań sprawdzających, przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną oraz Biuro Ochrony Rządu względem własnych funkcjonariuszy i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948), a także kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) analizowanie i ocenianie gromadzenia i przetwarzania danych osobowych oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie.

Przyjęte rozwiązanie nie pozbawia Komendantów Głównych Policji i Straży Granicznej zadań oraz kompetencji w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w kierowanych służbach. Po wejściu w życie projektowanej ustawy dotychczasowe komórki do spraw wewnętrznych służb zostaną zachowane i będą realizowały zadania samodzielnie, we współpracy z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, albo na polecenie jego Dyrektora.

Jednocześnie, projektowane przepisy wypełniają istniejącą lukę, jaką stanowi brak komórek wykonujących analogiczne zadania w Biurze Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej. Brak ten wynika z ograniczonych kompetencji ustawowych obu tych służb, wśród których nie przewiduje się uprawnień do podejmowania czynności operacyjno-rozpoznawczych, niezbędnych w procesie ujawniania nieprawidłowości, w tym także przestępstw, w szeregach formacji.

Projektowane w ustawie rozwiązania eliminują istniejące w tym zakresie dysfunkcjonalności, a ponadto otwierają nowe możliwości działania dla osób informujących o nieprawidłowościach w miejscu ich pracy, tj. tzw. sygnalistów. Po wejściu w życie projektowanych rozwiązań należy zakładać zwiększenie aktywności sygnalistów, jak również innych osób zainteresowanych eliminowaniem negatywnych zjawisk w działalności służb publicznych, upatrujących szansy na badanie zgłaszanych spraw przez niezależny organ. Osoby takie nie będą musiały obawiać się konsekwencji np. ze strony przełożonych w służbach w przypadku zgłaszania nieprawidłowości, z drugiej zaś strony weryfikacja i ocena informacji będzie prowadzona przez zewnętrzny względem służb podmiot.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu przygotowania i standardów personalnych przed kandydatami na stanowiska Dyrektora oraz Zastępcy

Dyrektora Biura postawiono wysokie kryteria formalne (art. 11c projektowanej ustawy). Stanowiska te może piastować osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) jest nieskazitelnego charakteru;
- 4) ze względu na posiadane kwalifikacje i praktykę zawodową daje rękojmię należytego wykonywania zadań;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;
- 7) posiada wyższe wykształcenie;
- 8) nie pełniła służby zawodowej, nie pracowała i nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.

Projekt (w art. 11d) określa przesłanki odwołania Dyrektora Biura lub jego Zastępcy, która może nastąpić w przypadku:

- 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska;
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska;
- 5) wykonywania czynności lub zajęć pozostających w kolizji z pełnionymi obowiązkami lub podważających zaufanie do jego niezależności bądź bezstronności.

Przesłanką odwołania jest również niewykonywanie obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

Zgodnie z art. 11j ust. 1 projektu Dyrektor Biura będzie uprawniony do:

- 1) bezpośredniego zlecenia wykonania określonych czynności, w tym również w trybie czynności operacyjno-rozpoznawczych, kierownikom komórek organizacyjnych Policji i Straży Granicznej właściwym do spraw zapobiegania i wykrywania przestępstw popełnianych odpowiednio przez funkcjonariuszy Policji albo Straży Granicznej, zwanym dalej „dyrektorami BSW KGP i KGSG” oraz żądania informacji na temat wyniku tych czynności, w uzasadnionych przypadkach z wyłączeniem informowania przełożonych służbowych kierowników tych jednostek organizacyjnych;
- 2) bezpośredniego żądania od dyrektorów BSW KGP i KGSG informacji dotyczących wyników wykonanych czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych wobec podmiotów nadzorowanych oraz wobec zachodzących w służbach nadzorowanych zjawisk i zdarzeń;
- 3) bezpośredniego zlecenia dyrektorom BSW KGP i KGSG dokonywania sprawdzeń kandydatów, o których mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2;
- 4) powoływania zespołów zadaniowych złożonych z funkcjonariuszy podmiotów nadzorowanych oraz pracowników zatrudnionych w tych formacjach, za zgodą ich przełożonych, określając ich zadania, skład, organizację i tryb pracy;
- 5) zlecenia wykonania ekspertyz związanych z realizacją zadań Biura;
- 6) przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w ramach realizowanych kompetencji nadzorczych w konkretnych sprawach;
- 7) uzyskania dostępu do materiałów uzyskanych w wyniku prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji i Straży Granicznej, w celu analizy i oceny prowadzonych form czynności operacyjno-rozpoznawczych, z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odpowiednio art. 20b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji lub art. 9d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 8) kontroli prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej.

Umożliwienie Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego bezpośredniej współpracy z dyrektorami BSW KGP i KGSG ma na celu z jednej strony zapewnienie osiągnięcia maksymalnej sprawności Biura w realizacji zadań określonych w projektowanej ustawie, ale przede wszystkim gwarantuje bezpośredniość i niezależność oceny materiałów źródłowych.

W funkcjonujących dotychczas rozwiązaniach prawnych minister właściwy do spraw wewnętrznych, pomimo swego zwierzchnictwa nad nadzorowanymi służbami, może otrzymywać wyłącznie materiały przetworzone, które w mniejszym lub większym stopniu obarczone są ryzykiem subiektywizacji doboru przekazywanych informacji oraz formułowanych na tej podstawie ocen.

Mając na uwadze, że działania Dyrektora Biura będą miały charakter wspierający ministra właściwego do spraw wewnętrznych w realizacji przez niego działań nadzorczych, Dyrektor będzie obowiązany niezwłocznie przedstawiać informacje i materiały uzyskane w wyniku realizacji zadań na każde jego żądanie, a także przygotowywać corocznie, do dnia 31 marca, informację o działalności Biura.

Stan osobowy Biura Nadzoru Wewnętrznego planowany jest na poziomie 50 osób, co już z założenia determinuje konieczność selekcjonowania spraw powierzanych tej komórce w oparciu o przedstawione wcześniej kryteria.

Projekt ustawy uwzględnia również potrzebę maksymalnego ograniczenia skutków finansowych funkcjonowania Biura dla budżetu państwa. Celowi temu służy m.in.:

- rezygnacja z utrzymywania rozbudowanej struktury etatowej na rzecz obsadzenia stanu osobowego komórki funkcjonariuszami oddelegowanymi do wykonywania zadań w charakterze inspektorów z Policji i Straży Granicznej (art. 11g ust. 2 projektu) oraz ekspertów z Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej (art. 11g ust. 3 projektu), a także minimalizacja etatów cywilnych o charakterze obsługowym odpowiedzialnych za realizację zadań administracyjnych lub wspierającym (art. 11h projektu);
- udostępnianie przez podmioty nadzorowane uzbrojenia, wyposażenia, w tym osobistego i ochronnego oraz urządzeń i środków technicznych na rzecz Biura (art. 11s projektu ustawy oraz art. 6i ustawy o *Policji*, art. 5b ustawy o *Straży Granicznej*, art. 13b ustawy o *Państwowej Straży Pożarnej*, art. 18a ustawy o *Biurze Ochrony Rządu*);
- finansowanie wydatków związanych z funkcjonowaniem Biura Nadzoru Wewnętrznego z Budżetu Państwa, część 42 – „Sprawy wewnętrzne”.

Ustawa przewiduje także wykonanie jej przepisów przy możliwie najmniejszym poziomie ingerencji w istniejące obecnie rozwiązania prawne, kształtując zasady oddelegowania funkcjonariuszy poszczególnych formacji do służby lub pracy w Biurze Nadzoru Wewnętrznego przy zachowaniu ich dotychczasowych uprawnień w zakresie realizacyjnym.

W szczególności, w tych obszarach regulacji obowiązywać będą właściwe dla poszczególnych pragmatyk służbowych przepisy o oddelegowywaniu, wypłacaniu uposażenia i innych świadczeń, zasadach odpowiedzialności dyscyplinarnej. Ustawa nie skomplikuje zatem sytuacji delegowanych funkcjonariuszy zarówno z perspektywy samych zainteresowanych, ich przełożonych w macierzystych służbach, jak i Biura Nadzoru Wewnętrznego. Z perspektywy funkcjonowania Biura niezbędne jest jednak, aby osoby do niego oddelegowane były podległe Dyrektorowi Biura (art. 11i projektu).

Projekt zakłada możliwość posługiwania się przez inspektorów Biura tzw. dokumentami legalizacyjnymi (art. 11u projektu) czy pozyskiwania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych (art. 11w projektu). Jednak wymogi formalne i mechanizmy kontrolne w tym wypadku będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających takie uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej. Biuro będzie mogło również korzystać z odpłatnej pomocy osób nie będących jego inspektorami i ekspertami (art. 11z projektu), a dane tych osób będą podlegać ochronie.

Konieczność prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych przez inspektorów Biura będzie wymagała również uprawnienia do:

- wykorzystywania kontroli operacyjnej (art. 11n projektu);
- dokonywania w sposób niejawnny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej (art. 11o projektu);
- dostępu do informacji przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń oraz objętych tajemnicą bankową (art. 11p projektu).

Również w tym przypadku rygory formalne i mechanizmy kontrolne będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających takie uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej.

Podkreślenia wymaga fakt, że w projektowanych przepisach istotnemu ograniczeniu uległ zakres przestępstw, co do których możliwe będzie wdrożenie kontroli operacyjnej oraz pozostałych uprawnień Biura Nadzoru Wewnętrznego, związanych prowadzeniem czynności operacyjno-rozpoznawczych. Zawężenie to podporządkowane jest przede wszystkim celom dla jakich powołane zostaje Biuro Nadzoru Wewnętrznego oraz przypisanymi tej komórce zadaniami.

W praktyce stosowanie kontroli operacyjnej oraz dwóch pozostałych uprawnień, możliwe będzie w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych dotyczących określonych w Kodeksie karnym przestępstw:

- przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, tj.: art. 228 § 1 i 3-5 (sprzedajność), art. 229 § 1 i 3-5 (przekupstwo), art. 230 § 1 i art. 230a § 1 (płatna protekcja) oraz art. 231 § 2 (nadużycie władzy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej),
- przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, tj.: art. 245 (przemoc lub groźba bezprawna wobec świadka, biegłego i innego uczestnika postępowania karnego) oraz art. 246 (wymuszanie oświadczeń lub informacji przez funkcjonariusza publicznego)
- przeciwko porządkowi publicznemu, tj. art. 258 (przestępczość zorganizowana),
- przeciwko ochronie informacji, tj. art. 269 (niszczenie, uszkodzanie, usuwanie lub zmienianie danych informatycznych o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, innego organu państwowego lub instytucji państwowej)
- przeciwko obrotowi gospodarczemu, tj. art. 299 § 1-6 (pranie pieniędzy).

Powyższy katalog wyraźnie wskazuje, że podstawowym obszarem, w którym wykorzystywana będzie kontrola operacyjna mają być przestępstwa popełniane przez funkcjonariuszy publicznych służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, które w istotny sposób podważają zaufanie społeczne do instytucji Państwa. Takie określenie zakresu przedmiotowego nie tylko wpisuje się w oczekiwania społeczne, ale podyktowane jest przede wszystkim koniecznością uzupełnienia działań podejmowanych w ramach krajowej polityki antykorupcyjnej oraz zapewnienia wysokich standardów etycznych i moralnych funkcjonowania służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Wyposażenie Biura Nadzoru Wewnętrznego w powyższe uprawnienia bez wątpienia korzystnie wpłynie na skuteczność działań podejmowanych dotychczas przez komórki organizacyjne Policji i Straży Granicznej właściwe do spraw zapobiegania przestępstwom popełnianym odpowiednio przez policjantów albo funkcjonariuszy Straży Granicznej, a w dalszej perspektywie przyczyni się także do wzrostu zaufania obywateli nie tylko do funkcjonariuszy tych służb, ale również do Państwa.

Dopuszczenie możliwości stosowania kontroli operacyjnej w przypadku podejrzenia przestępstwa określonego w art. 299 § 1-6 Kodeksu karnego (tzw. pranie pieniędzy), stanowić będzie naturalne dopełnienie działań w zakresie zwalczania zachowań o charakterze

korupcyjnym. Należy bowiem pamiętać, że korzyści majątkowe przyjmowane przez funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, prędzej czy później trafiają – wprost lub po czynnościach maskujących ich przestępcze pochodzenia – do legalnego obrotu. Co istotne, zgodnie z przywołanym przepisem, penalizacji podlega bardzo szeroki katalog czynności, obejmujący m.in. przyjmowanie, posiadanie, używanie, przekazywanie lub wywożenie za granicę, ukrywanie, dokonywanie transferu lub konwersji, pomoc do przenoszenia własności lub posiadania. Warunki te stwarzają zatem szeroki wachlarz możliwości ukarania sprawcy, zarówno za przestępstwo bazowe (korupcję), jak i będące jego pochodną pranie pieniędzy.

Podobnym celom służy dopuszczenie możliwości stosowania przez Biuro Nadzoru Wewnętrznego kontroli operacyjnej w przypadku podejrzenia udziału funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zorganizowanej grupie przestępczej (art. 258 Kodeksu karnego). Funkcjonariusze, z racji wykonywanego zawodu, stanowią bowiem cenne źródło informacji dla organizacji przestępczych. Działają przy tym zazwyczaj z niskich pobudek, kierowani chęcią uzyskania korzyści majątkowych lub osobistych, narażając niejednokrotnie swoim postępowaniem życie lub zdrowie pozostałych funkcjonariuszy.

Wymienione w omawianym katalogu przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości związane są bezprawnymi, a przez to zasługującymi na potępienie, działaniami podejmowanymi wobec uczestników postępowania karnego. Ich stosowanie stanowi nie tylko naruszenie uprawnień procesowych tych osób, ale również szeroko pojętych praw człowieka. Ujawnianie i rugowanie takich zachowań w służbach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, służyć ma zatem z jednej strony zapewnieniu przestrzegania gwarancji procesowych uczestników postępowań karnych, z drugiej zaś poszanowaniu godności i praw człowieka. Poza tym od funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, oprócz profesjonalizmu, wymagać należy najwyższych standardów etycznych i moralnych.

Dopuszczenie stosowania przez Biuro Nadzoru Wewnętrznego kontroli operacyjnej w przypadku przestępstwa z art. 269 Kodeksu karnego, wynika z niezaprzeczalnej konieczności zapewnienia ochrony przed niszczeniem, uszkodzaniem, usuwaniem lub zmienianiem danych informatycznych o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, które gromadzone i przetwarzane są m.in. przez służby nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W projektowanych przepisach wprowadzono zobowiązanie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do corocznego przedstawiania Sejmowi RP i Senatowi RP informacji o stosowaniu przez Biuro Nadzoru Wewnętrznego kontroli operacyjnej i danych na temat wykorzystywania dostępu do informacji przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń oraz objętych tajemnicą bankową, zapewniając jednocześnie możliwość przekazywania tych informacji łącznie z analogicznymi danymi dotyczącymi działalności Policji (art. 11n ust. 29 projektu). Informacja powinna być przedstawiona Sejmowi RP i Senatowi RP do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym. Racjonalność i ekonomika takiego rozwiązaniem polega przede wszystkim na tym, że minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawiał będzie jedną, zbiorczą informację, a nie dwie – osobną dla działalności Biura Nadzoru Wewnętrznego i osobną dla Policji.

W celu realizacji zadań inspektorzy Biura będą mieli również prawo do (art. 11l projektu):

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych i dźwięku towarzyszącemu tym zdarzeniom;
- 3) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy;
- 4) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 5) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie podmiotu nadzorowanego bez obowiązku uzyskiwania przepustki;
- 6) dostępu do danych oraz wglądu do dokumentów dotyczących działalności podmiotu nadzorowanego, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej i przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 7) sporządzania, a w razie potrzeby żądania sporządzenia niezbędnych kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń;
- 8) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań;

9) żądania złożenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

W projekcie ustawy przewidziano wyższe niż w przepisach pragmatycznych poszczególnych służb, standardy w zakresie podejmowania przez Dyrektora i jego zastępcę oraz inspektorów oraz ekspertów Biura wszelkiej działalności, która mogłaby zostać uznana za sprzeczną z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważającą zaufanie do tej komórki. W szczególności, inspektorzy oraz eksperci Biura nie mogą podejmować dodatkowego zajęcia zarobkowego, z wyjątkiem prowadzenia gospodarstwa rolnego (art. 11zb projektu).

Projekt zakłada także obowiązek informowania Dyrektora Biura przez inspektorów i ekspertów o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia oraz o objęciu w nich akcji lub udziałów, a także o fakcie bycia wykonawcą na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (art. 11zc projektu).

Ponadto inspektorzy i eksperci Biura:

- nie mogą być członkami partii politycznych, a przynależność do wszelkich stowarzyszeń – zarówno zagranicznych i międzynarodowych, jak i krajowych – wymaga zgody Dyrektora Biura (art. 11zd projektu);
- są zobowiązani powiadomić Dyrektora Biura o planowanym wyjeździe zagranicznym, poza obszar Unii Europejskiej (art. 11ze projektu).

Zakres uprawnień inspektorów będzie w zasadniczym zakresie odpowiadał ich kompetencjom określonym w ustawach pragmatycznych obu tych służb. Nie przewiduje się jedynie uprawnień procesowych w zakresie prawa karnego oraz prawa wykroczeń, a także kompetencji nieprzydatnych z punktu widzenia zadań Biura (np. dokonywanie sprawdzeń ładunków w portach i na dworcach). W przypadku uzyskania informacji lub materiałów wskazujących na możliwość zaistnienia przestępstwa lub wykroczenia, będą one przekazywane do dyspozycji właściwych w tych sprawach organów.

Z uwagi na ograniczone uprawnienia funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej, przewiduje się możliwość oddelegowywania ich do pracy w Biurze w celu wspomagania inspektorów Biura przy wykonywaniu ich zadań. Dotyczy to przede wszystkim zadań, w których niezbędna będzie znajomość specyfiki funkcjonowania obu tych formacji i ich otoczenia prawnego. Inspektorzy oraz eksperci Biura podczas lub w związku z pełnieniem

obowiązków służbowych będą korzystać z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Projekt ustawy przewiduje także zmiany w obszarze przepisów dotyczących zasad oddelegowywania funkcjonariuszy poszczególnych służb do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrzny. Ze względu na specyficzny charakter tych zadań, przyjęto rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo prawne funkcjonariuszom powracającym z oddelegowania do macierzystej formacji. O oddelegowaniu i odwołaniu z oddelegowania decyduje minister właściwy do spraw wewnętrznych (art. 11g ust. 4 projektu). Oddelegowanie będzie następowało na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrzny, po zaopiniowaniu wniosku przez Komendantów/Szefa służb, z których oddelegowanie ma nastąpić (art. 11g ust. 5 projektu). Rozwiązanie to pozwoli na optymalne prowadzenie polityki kadrowej z perspektywy zadań Biura, z drugiej zaś strony kierownictwu służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych przyznane zostanie uprawnienie w zakresie opiniowania kandydatów.

Ponadto inspektorom oraz ekspertom Biura, może zostać przyznany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na wniosek Dyrektora Biura, dodatek specjalny na okres oddelegowania do Biura (art. 11g ust. 9 projektu), w wysokości do:

- 50% kwoty bazowej – dla inspektorów,
- 30% kwoty bazowej – dla ekspertów.

Przy obliczaniu wysokości dodatku specjalnego, stosowana będzie kwota bazowa określona w ustawie budżetowej dla funkcjonariuszy.

Prawo do dodatku specjalnego funkcjonariusze zachowują przez okres 3 miesięcy po zakończeniu oddelegowania, pod warunkiem, że w czasie oddelegowania do Biura realizowali zadania łącznie przez okres 12 miesięcy (art. 11g ust. 11 projektu).

Rozwiązanie to podyktowane jest specyfiką zadań przypisanych Biuru Nadzoru Wewnętrzny i koniecznością zachęty dla doświadczonych funkcjonariuszy posiadających szczególne umiejętności i wiedzę w zakresie działania służb i potencjalnych obszarów nieprawidłowości do wyrażania zgody na oddelegowanie do Biura. Oddelegowani do Biura Nadzoru Wewnętrzny funkcjonariusze będą musieli posiadać przygotowanie zarówno do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, jak i szczegółowej oceny podstaw i sposobu realizacji tego rodzaju czynności w ramach służb, a także definiowania obszarów problematycznych w funkcjonowaniu służb resortu spraw wewnętrznych zarówno

z perspektywy formalno-praktycznej, jak i ochrony praw człowieka oraz w kontekście przestrzegania zasad etycznych.

Rozszerzono także kierunki oddelegowywania funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej, gdyż dotychczasowe rozwiązania nie przewidywały możliwości kierowania ich do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

Uwzględnione w projekcie ustawy przepisy przejściowe przewidują, że pierwszemu Dyrektorowi Biura Nadzoru Wewnętrznego wyznaczony zostanie 3-miesięczny termin na przeprowadzenie działań przygotowawczych i organizacyjnych, niezbędnych do rozpoczęcia funkcjonowania (art. 16 ust. 2 projektu). W tym czasie zaplanowano przeprowadzenie przedsięwzięć w zakresie:

- weryfikacji kandydatów na inspektorów i ekspertów Biura;
- oddelegowania do służby w Biurze policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- zatrudnienia pracowników;
- zapewnienia warunków materialnych i organizacyjnych, niezbędnych do wykonywania zadań przez Biuro.

Jednocześnie Dyrektorowi Biura przyznane zostaną kompetencje dyrektora generalnego urzędu w zakresie spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem Biura, określone w art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1345, z późn. zm.).

Projekt przewiduje również zmiany innych ustaw, w tym:

- ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201);
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 maja 2001 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1036, z późn. zm.);

- ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r. poz. 243, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. z 2016 r. poz. 1167);
- ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.);
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844, z późn. zm.).

Zmiany w powyższych przepisach mają zapewnić dostęp do danych i informacji niezbędnych z perspektywy realizacji zadań Biura Nadzoru Wewnętrznego, a ich zakres został ukształtowany poprzez analogię do uprawnień dostępowych Policji.

Projekt ustawy przewiduje także zmiany ustaw pragmatycznych w obszarze przepisów dotyczących zasad oddelegowywania policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Zmiany te mają na celu uporządkowanie przepisów dotyczących oddelegowań oraz dokonanie ich racjonalnego ujednoczenia poprzez m.in. określenie jednolitego dla wszystkich służb kręgu podmiotów do których może nastąpić oddelegowanie. Ponadto regulacje o zasadniczym znaczeniu z punktu widzenia praw i obowiązków funkcjonariuszy przenoszone są z aktów wykonawczych na poziom ustawowy.

W ustawach pragmatycznych służb ministra właściwego do spraw wewnętrznych uwzględniono także obowiązek współdziałania z Biurem Nadzoru Wewnętrznego, w zakresie realizacji jego zadań, a w szczególności poprzez:

- udostępnianie, na wniosek Dyrektora Biura Nadzoru Wewnętrznego, niezbędnego uzbrojenia, wyposażenia, urządzeń i środków technicznych;
- zapewnienie warunków niezbędnych do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren jednostki organizacyjnej podlegającej kontroli, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem.

Do zadań Straży Granicznej dodane zostało natomiast zapobieganie i wykrywanie przestępstw oraz ściganie sprawców czynów określonych w pkt 4 lit. f-h ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.), w przypadku, gdy czyny te dotyczą funkcjonariuszy Policji i Biura Ochrony Rządu lub strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Rozwiązanie to pozwoli na wykorzystywanie funkcjonariuszy Straży Granicznej do rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców nie tylko w macierzystej formacji, lecz również w innych służbach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W efekcie stworzy to możliwość nie tylko pełnego wykorzystania funkcjonariuszy Straży Granicznej do realizacji działań w ramach Biura Nadzoru Wewnętrznego w charakterze inspektorów, lecz również do realizacji działań na zlecenie Dyrektora Biura w ramach zespołów, o których mowa w art. 11j ust. 1 pkt 4 projektu.

Projekt przewiduje również zmianę obecnego brzmienia art. 9 *ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw*. Zaproponowana zmiana obejmuje: nazewnictwo – poprzez ujednoczenie – organu uprawnionego, tj. *ministra właściwego do spraw wewnętrznych*, co w przypadku zmian np. organizacyjnych nie wymusi podejmowania kolejnych działań legislacyjnych. Ponadto enumeratywne, skatalogowane wskazanie w ust. 1 wszystkich grup osób objętych procedurą udzielenia wiadomości stanowiącej informację niejawną określonej osobie lub instytucji, doprecyzują niepełny obecnie zapis, a także ujednoczają określony ust. 1 i 2 przedmiot decyzji ministra do postaci *wiadomości stanowiącej informację niejawną*, co zrealizuje na poziomie zapisów ustawowych zarówno potrzebę zwolnienia od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnej, jak również udostępnienia informacji niejawnej w formie dokumentacji, czyli udostępnienia materiałów zawierających informacje niejawne. Pozwoli to wyeliminować obecnie pojawiające się wątpliwości związane z zakresem stosowania tego przepisu.

Z powyższą zmianą koresponduje również nowe brzmienie przepisów art. 20b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.) oraz art. 9d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.), które systematyzuje rozproszone dotychczas rozwiązania oraz wprowadza spójność przepisów projektowanej ustawy i pragmatyk służbowych. Jednocześnie, wzorem obowiązujących aktualnie uregulowań, uzyskiwanie zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych zastrzeżono dla informacji o:

- prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji – w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności,
- osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych – na żądanie sądu lub prokuratora, przy czym wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego,
- szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych – w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Zupełnie nowym rozwiązaniem jest natomiast możliwość przekazywania – również po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych – informacji o osobie niebędącej funkcjonariuszem, udzielającej pomocy funkcjonariuszom Biura Nadzoru Wewnętrznego oraz funkcjonariuszom Policji i Straży Granicznej, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu przy wykonywaniu ich zadań, w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu takiej współpracy – art. 11z projektowanej ustawy, art. 22 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.), art. 9b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, z późn. zm.). Aktualne przepisy nie dają takiej możliwości, choć w przypadku samodekonspiracji brak jest faktycznego uzasadnienia do dalszej ochrony tego typu wiadomości.

Dodatkowo rozszerzono o sąd katalog podmiotów, uprawnionych do żądania tego rodzaju informacji w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez ministra oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Mariusz Cichomski, Zastępca Dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSWIA, tel. 22 60-140-70</p>	<p>Data sporządzenia 09.03.2017 r.</p> <p>Źródło: Decyzja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Nr w wykazie prac: UD219</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozwiązanie ma na celu urealnienie demokratycznego standardu cywilnego nadzoru nad umundurowanymi służbami porządku publicznego. W dotychczasowym stanie prawnym zasada ta nie może być w pełni realizowana, ze względu na ograniczone instrumenty rzeczywistego oddziaływania nadzorczego ze strony ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W efekcie niezbędne pozostaje wzmocnienie i skonkretyzowanie instrumentów nadzorczych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w stosunku do podległych lub nadzorowanych służb porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności.

Obowiązujące ustawy pragmatyczne, regulujące działalność służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jedynie w wybranych obszarach ich funkcjonowania definiują zakres oraz formy nadzoru sprawowanego przez Ministra. Przepisy te nie tworzą całokształtu zadań oraz obowiązków nadzorczych, jakie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zobowiązany jest zapewnić z racji kompetencji i powierzonych zadań. Stąd potrzeba wypracowania rozwiązań zapewniających rzeczywiste możliwości wypełniania funkcji nadzorczych, poprzez uzyskanie aktualnej i usystematyzowanej wiedzy o służbach nadzorowanych oraz kandydatach na szczególnie odpowiedzialne stanowiska, a także sprawnego systemu przepływu informacji oraz instrumentów prawnych, pozwalających Ministrowi na szybką i adekwatną do sytuacji reakcję na określone informacje i zdarzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Na mocy projektowanej ustawy tworzy się Biuro Nadzoru Wewnętrznego (BNW), którego zadaniem jest wspomaganie ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawowaniu nadzoru nad służbami jemu podległymi lub przez niego nadzorowanymi, nad funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażakami Państwowej Straży Pożarnej, a także nad pracownikami zatrudnionymi w tych służbach, zwanymi dalej „podmiotami nadzorowanymi”.

BNW będzie komórka organizacyjną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych, podległą bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji o liczebności 42 funkcjonariuszy i 8 pracowników, bez rozwinięcia struktur terenowych.

Do podstawowych zadań BNW będzie należało:

- 1) wspieranie czynności związanych z egzekwowaniem standardów działania Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 2) weryfikowanie, w oparciu o dane zawarte w zbiorach, rejestrach, ewidencjach i bazach danych, w tym również oznaczonych klauzulą tajności, oraz o informacje będące w posiadaniu służb:
  - a) kandydatów na stanowiska komendantów, szefów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych w podmiotach nadzorowanych, naczelników,

- b) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej w związku z planowanym oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem przypadków oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej, o którym mowa w art. 147c pkt 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu oraz oddelegowania do realizacji zadania poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- c) kandydatów do mianowania na stopnie: generalnego inspektora Policji, nadinspektora Policji, generała brygady Straży Granicznej (konradmirała Straży Granicznej), generała dywizji Straży Granicznej (wiceadmirała Straży Granicznej), generała brygady i generała dywizji w Biurze Ochrony Rządu, oraz kandydatów do nadania stopnia nadbrygadiera i generała brygadiera w Państwowej Straży Pożarnej,
- d) kandydatów w przypadku przedterminowego mianowania w korpusie oficerów młodszych i starszych w Policji, w korpusie oficerów w Straży Granicznej, w korpusie oficerów Biura Ochrony Rządu oraz przedterminowego nadania wyższego stopnia oficerskiego w Państwowej Straży Pożarnej,
- e) kandydatów do wyróżnienia, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach,
- f) kandydatów na inspektorów oraz ekspertów, którzy mają zostać oddelegowani do wykonywania zadań w Biurze

- w zakresie przebiegu służby lub dawania rękojmi należytego wykonywania zadań;

- 3) ujawnianie i monitorowanie zachowań naruszających zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) ujawnianie i analizowanie nieprawidłowości zaistniałych w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) analizowanie informacji dotyczących naruszeń prawa przez podmioty nadzorowane;
- 6) analizowanie i ocenianie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji i Straży Granicznej oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
- 7) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie, popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych;
- 8) kontrola prawidłowości realizacji postępowań kontrolnych oraz postępowań sprawdzających, przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną oraz Biuro Ochrony Rządu względem własnych funkcjonariuszy i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, a także kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) analizowanie i ocenianie gromadzenia i przetwarzania danych osobowych oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie.

Oczekiwanym efektem działalności BNV jest poprawa skuteczności rozpoznawania i przeciwdziałania negatywnym zdarzeniom i zjawiskom w działalności służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Zakłada się także pozytywny wpływ ustawy na aktywizację osób zainteresowanych eliminowaniem negatywnych zjawisk w działalności służb publicznych (tzw. sygnalistów), upatrujących szansy na badanie zgłaszanych spraw przez niezależny organ.

Możliwość zastosowania projektowanych rozwiązań w innych służbach mundurowych

Rozwiązania w zakresie nadzoru zaproponowane w projektowanych przepisach uwzględniają specyfikę i obszar funkcjonowania służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w tym uprawnienia w zakresie prowadzenia pracy operacyjnej, która będzie jedną z podstawowych form weryfikacji uzyskiwanych informacji. Z tego powodu stanowiska inspektorów BNV, a więc osób, które bezpośrednio będą realizowały zadania Biura, obsadzone będą wyłącznie funkcjonariuszami oddelegowanymi z tych formacji, których przepisy pragmatyczne przewidują prowadzenie pracy operacyjnej, tj. Policji i Straży Granicznej. Z kolei stanowiska ekspertów, którzy pełnić

będą funkcje wspomagające, przewidziane zostały dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej i funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, którzy uprawnień takich nie mają. Jest to zatem rozwiązanie w dużej mierze zdeterminowane aktualnym zakresem uprawnień poszczególnych służb. Projektowana ustawa przewiduje bowiem, że wykonanie jej przepisów możliwe będzie przy najmniejszym poziomie ingerencji w istniejące obecnie rozwiązania prawne, przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowych uprawnień w zakresie realizacyjnym.

Istota projektowanego rozwiązania w dużej mierze opiera się również na doskonałym rozpoznaniu oddelegowywanych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej odnośnie wewnętrznego funkcjonowania macierzystej służby, co w założeniach ułatwić ma osiągnięcie celów stawianych przed BNW.

Wprowadzenie analogicznych rozwiązań bez konieczności nadawania nowych uprawnień lub rozszerzania istniejących, możliwe jest przede wszystkim w przypadku służb, które już obecnie legitymują się odpowiednimi kompetencjami m.in. do prowadzenia wspomnianej pracy operacyjnej. Natomiast w przypadku służb, które aktualnie uprawnieniami takimi nie dysponują (np. Służba Więzienna) wiązałyby się to koniecznością wprowadzenia istotnych zmian w ich przepisach pragmatycznych.

Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być utworzenie odrębnego podmiotu skupiającego przedstawicieli wszystkich rodzajów służb mundurowych, który z uwagi na szeroki zakres kompetencji, musiałaby podlegać bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów.

Wdrożenie tego przedsięwzięcia wymagałoby jednak wcześniejszego przeprowadzenia szeregu pogłębionych analiz i konsultacji obejmujących m.in. porównanie kompetencji poszczególnych służb, w celu wypracowania uniwersalnych rozwiązań, przy jednoczesnym dążeniu do uniknięcia nadmiernego dublowania ich uprawnień. Proces ten może okazać się jednak długotrwały, a przy tym nie gwarantuje osiągnięcia satysfakcjonującego konsensusu. Dlatego też w tym momencie lepszym rozwiązaniem wydaje się skupienie wysiłków na doprowadzeniu do przyjęcia przez Sejm RP niniejszego projektu, który – zgodnie z przyjętymi założeniami – w terminie 2 lat od czasu wejścia w życie poddany zostanie ocenie funkcjonowania. Wyniki tej oceny będą najlepszym punktem wyjścia do ewentualnego podjęcia prac w celu upowszechnienia tego rozwiązania również w odniesieniu do innych służb, bowiem w stosunku do obecnego stanu, wzbogacone będą o aspekt praktyczny.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problematyka nadzoru ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad działalnością podległych lub nadzorowanych służb porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności, nie jest objęta dyrektywami Unii Europejskiej. Rozwiązania przyjęte w innych krajach pozostają bez wpływu na projektowane regulacje. Należy jednak podkreślić że w innych krajach Unii Europejskiej istnieją rozwiązania zbliżone do projektowanego w ustawie o *zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw*.

SŁOWACJA

Ministrowi Spraw Wewnętrznych podlegają Prezydium Policji, Prezydium Straży Pożarnej i Służby Ratowniczej. Jednostką właściwą do działań kontrolnych jest Sekcja Kontroli i Służby Inspekcyjnej Ministerstwa, która podlega bezpośrednio ministrowi spraw wewnętrznych. Na czele wydziału stoi dyrektor generalny. W jej skład wchodzi: Departament Organizacyjny, Urząd Kontroli, Urząd Służby Inspekcyjnej. W skład Urzędu Służby Inspekcyjnej wchodzi Departament ds. Walki z Korupcją i Przestępczością Zorganizowaną, jak również trzy regionalne departamenty służby inspekcyjnej z podziałem na obszary działania w częściach zachodniej, środkowej i wschodniej Słowacji. W skład Urzędu Kontroli wchodzi Departament Wewnętrznej Kontroli i Skarg (z filiami w Bratysławie, Bańskiej Bystrzycy i Koszycach), a także Departament Kontroli Gospodarczej i Finansowej. Dyrektorzy poszczególnych jednostek lub struktur organizacyjnych podlegających Sekcji Kontroli i Służby Inspekcyjnej wykonują kontrole samodzielnie albo za pośrednictwem upoważnionych do tego policjantów albo innych pracowników.

Sekcja Kontroli i Służby Inspekcyjnej Ministerstwa wykonuje następujące zadania:

Na poziomie organizacyjnym:

- analizuje i ocenia dane na temat działalności przestępczej policjantów, uogólnia formy ich działalności przestępczej i proponuje długofalowe rozwiązania systemowe, mające na celu likwidację przyczyn umożliwiających działalność przestępczą;
- przygotowuje dokumenty do upoważniania policjantów Urzędu Służby Inspekcyjnej Sekcji Kontroli i Służby Inspekcyjnej Ministerstwa do wykonania działań w skróconym trybie śledztwa w formie pisemnego rozkazu przełożonego;

- pełni zadania związane z kontrolą policjantów w źródłach danych decyzji merytorycznych bazy danych Sekcji Kontroli i Służby Inspekcyjnej Ministerstwa.

Na poziomie kontroli:

- zarządza i kontroluje działalność jednostek ministerstwa, obiektów ministerstwa, organizacji ministerstwa, jednostek Policji, jednostek Prezydium Straży Pożarnej i Służby Ratowniczej, urzędów gminnych i akademii, Urzędu Pełnomocnika Rządu ds. Mniejszości Romskiej w zakresie kontroli wewnętrznej, ochrony danych osobowych, rozpatrywania skarg i petycji, wykonuje wewnętrzną kontrolę a następnie kontrolę finansową zgodnie z osobnymi przepisami;
- bada i rozpatruje skargi osób fizycznych lub prawnych i petycje objęte zakresem ministerstwa zgodnie z osobnymi przepisami, a także wykonuje kontrolę ich rozpatrywania i śledztwa, prowadzi centralny przegląd statystyczny dotyczący rozpatrywanych skarg i petycji;
- pełni rolę ciała eksperckiego w zakresie ochrony danych osobowych, kontroli wewnętrznej, rozpatrywania skarg i petycji należących do ministerstwa.

Na poziomie służby inspekcyjnej:

- sporządza ewidencję i rozpatruje powiadomienia i podania ws. podejrzenia o działalność przestępczą policjantów;
- przyjmuje skargi w sprawach karnych i jeżeli dotyczą one policjantów, to rozpatruje je zgodnie z Kodeksem Karnym, prowadzi śledztwo i skrócone śledztwo działalności przestępczej policjantów;
- wykrywa i dokumentuje działalność przestępczą policjantów, jak również działalność przestępczą do której mogło dojść przed powstaniem stosunku służbowego;
- wykonuje działalność operacyjno-rozpoznawczą zgodnie z osobnymi przepisami, wykorzystuje środki informacyjno-techniczne i bazy danych systemów informacyjnych ministerstwa i policji;
- współpracuje z jednostkami ministerstwa i jednostkami policji przy wykrywaniu działalności przestępczej policjantów i proponuje działalność prewencyjną;
- wymaga od policjantów, urzędników państwowych i pracowników niezbędnej współpracy i współdziałania przy pełnieniu zadań służby inspekcyjnej.

Sekcja Kontroli i Służby Inspekcyjnej jest samodzielną jednostką MSW, podlegającą wyłącznie ministrowi spraw wewnętrznych, niezależną od poleceń i struktur Policji. Kontrole Policji, Straży Pożarnej i Służby Ratowniczej wykonywane są m.in. przez policjantów.

BELGIA

Ministrowi Spraw Wewnętrznych podlega policja administracyjna w skład, której wchodzi:

- policja drogowa;
- policja kolejowa;
- policja wodna (żegluga morska i śródlądowa);
- policja lotnicza (porty lotnicze).

Policja federalna, policja sądowa (dochodzeniowa) oraz służba wywiadu podlegają Ministrowi Sprawiedliwości.

Zadania nadzorcze realizują przede wszystkim dwie instytucje: Inspekcja Generalna Policji Federalnej i Policji Lokalnej (AIG) - podlega bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości. AIG jest jednostką centralną z 4 oddziałami zamiejscowymi, które wykonują te same zadania co centrala, jednak w bardzo ograniczonym zakresie ze względu na niewielką obsadę personalną (4 funkcjonariuszy na oddział). AIG posiada odrębny budżet stanowiący część budżetu policji federalnej. AIG działa z inicjatywy własnej, na wniosek Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, innych organów centralnych, władz samorządowych, szefa policji federalnej i szefów policji lokalnej. Status prawny inspektora generalnego i jego zastępców oraz funkcjonariuszy AIG jako inspektorów generalnych gwarantuje im samodzielność w funkcjonowaniu i realizowaniu zadań.

AIG zasadniczo kontroluje przestrzeganie przez służby policyjne praw obywatelskich i praw człowieka, wykonywanie ustaw, instrukcji, zaleceń, rozkazów i standardów. Skargi i doniesienia dotyczące wykroczeń i przestępstw AIG przekazuje właściwym organom wymiaru sprawiedliwości. W konkretnych sprawach organy wymiaru sprawiedliwości mogą powierzyć AIG prowadzenie postępowania przygotowawczego.

AIG rozpatruje skargi i doniesienia na zachowania i działania funkcjonariuszy, które nie stanowią wykroczenia, czy przestępstwa. Sprawy takie załatwiane są w drodze mediacji. AIG jest instancją odwoławczą w sprawach dyscyplinarnych, rekrutacji do służby w policji, okresowej oceny funkcjonariuszy oraz awansów.

Uprawnienia kontrolne przysługują skierowanym do niej funkcjonariuszom policji. Urzędnicy służby cywilnej kategorii A pełnią funkcje ekspertów, doradców i analityków. Urzędnicy służby cywilnej kategorii B, C i D stanowią obsługę sekretariatu.

Komisja P - jest organem zewnętrznym i niezależnym zarówno od władzy wykonawczej (centralnej i lokalnej) jak i policji. Komisja P uprawniona jest do kontrolowania całości policyjnych służb dochodzeniowych. Komisja P składa się z pięciu członków czynnych, w tym przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, którzy wybierają swoich zastępców. Komisja P dysponuje własnym zespołem dochodzeniowym. Zespół dochodzeniowy Komisji P, z własnej inicjatywy, na wniosek prokuratora królewskiego, prokuratora wojskowego albo właściwego sędziego może samodzielnie albo we współpracy z innymi służbami prowadzić dochodzenia wobec wszystkich funkcjonariuszy i urzędników, którzy dobrowolnie i świadomie ukrywają albo nie przekazują właściwym podmiotom danych wywiadowczych. Do prowadzenia takich dochodzeń wyznaczani są specjaliści śledczy, których liczba nie może przekroczyć połowy stanu osobowego zespołu dochodzeniowego. Komisja P stanowi zaplecze informacyjne dla specjalnej komisji parlamentarnej: Stałego Komitetu ds. Policji i Wywiadu, który pełni funkcje kontrolne wobec policji i wywiadu. Komisja P może również badać sprawy powierzone jej przez Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, inne organy centralne, władze samorządowe, szefa policji federalnej i szefów policji lokalnej. Członkowie Komisji P posiadają pełne i stałe uprawnienia kontrolne łącznie z dostępem do informacji niejawnych.

AIG i Komisja P współpracują ze sobą w zakresie wymiany opinii i informacji na podstawie zawartego między nimi protokołu. Ani AIG ani Komisja P nie mają uprawnień do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych. Czynności takie mogą wykonywać wyłącznie wyspecjalizowane jednostki policji federalnej pod nadzorem właściwego prokuratora albo sędziego śledczego.

Ani AIG, ani Komisja P nie mają uprawnień władczych i uprawnień do wydawania poleceń w zakresie podjęcia stosownych działań w sprawach indywidualnych lub generalnych. Jest natomiast ustawowym zadaniem zarówno AIG jak i Komisji P badanie i analizowanie sytuacji w służbach podlegających ich kontroli oraz formułowanie wniosków i zaleceń dla właściwych organów.

MSW nie ma dostępu do materiałów z czynności operacyjno-rozpoznawczych. Tylko specjalne jednostki policji federalnej podległe Ministrowi Sprawiedliwości są uprawnione do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych. MSW nie ma wglądu w dochodzenia prowadzone przez AIG na zlecenie organów wymiaru sprawiedliwości.

Między AIG i Komisją P oraz służbami policyjnymi występują powiązania personalne w tym sensie, że AIG rekrutuje swoich funkcjonariuszy spośród funkcjonariuszy policji federalnej i policji lokalnej. Także zespoły dochodzeniowe Komisji P oraz jej członkowie mogą być rekrutowani spośród służb policyjnych.

Każda jednostka administracji publicznej ma obowiązek ustanowienia jednostki/komórki kontrolnej, w tym także wydziały i jednostki policji. Jednostki/komórki kontrolne funkcjonują niezależnie od AIG, Komisji P, ale mogą również ze sobą współpracować stosownie do okoliczności.

CZECHY

Ministrowi Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej podlega:

- Policja;
- Straż Pożarna;
- Służba Więzienna;
- Administracja Celna.

Zadania w zakresie prowadzenia działań kontrolnych w odniesieniu do służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych - w tym związanych z zapobieganiem przestępstwom popełnianym przez funkcjonariuszy i pracowników tych służb - realizuje Generalna Inspekcja Służb Bezpieczeństwa, na której czele stoi Dyrektor Inspekcji, powoływany i odwoływany przez premiera, na wniosek Rady Ministrów i po omówieniu tej kwestii w parlamentarnej komisji Izby Poselskiej właściwej w sprawach bezpieczeństwa. Dyrektor odpowiada przed premierem.

Generalna Inspekcja Służb Bezpieczeństwa jest odrębną państwową jednostką organizacyjną i finansową. Przychody i wydatki Inspekcji stanowią samodzielny rozdział budżetu państwa. Oprócz centrali w Pradze, funkcjonują wydziały zamiejscowe (obejmujące swym zasięgiem jedno lub dwa województwa).

Zadaniem Generalnej Inspekcji Służb Bezpieczeństwa jest:

- wyszukiwanie, wykrywanie, sprawdzanie faktów i zdarzeń świadczących o tym, że został popełniony czyn karalny, którego sprawcą jest: funkcjonariusz Policji, celnik, funkcjonariusz Służby Więziennej

- lub funkcjonariusz Inspekcji, pracownik cywilny Policji lub Inspekcji, pracownik cywilny Administracji Celnej lub Służby Więziennej, jeśli czyn karalny został popełniony w związku z wykonywaniem zadań służbowych;
- wyjaśnianie czynów karalnych popełnionych przez przedstawicieli ww. grup funkcjonariuszy lub pracowników cywilnych, jeśli czyn karalny został popełniony w związku z wykonywaniem zadań służbowych;
- przeprowadzanie weryfikacji zaufania do wymienionych wcześniej osób;
- śledzenie i ocena informacji o działaniach niezgodnych z prawem funkcjonariuszy Policji, Służby Więziennej i Administracji Celnej. Inspekcja proponuje środki mające na celu zapobieganie działaniom niezgodnym z prawem;
- wydawanie rekomendacji metodologicznych w sprawie działania poszczególnych służb bezpieczeństwa.

WĘGRY

Ministrowi Spraw Wewnętrznych podlegają:

- Komenda Główna Policji;
- Centralny Zarząd Służby Więziennej;
- Krajowa Główna Dyrekcja MSW ds. Przeciwdziałania Katastrofom;
- Urząd Ochrony Konstytucji;
- Służby Specjalne ds. Bezpieczeństwa Narodowego;
- Centrum Koordynacyjne Przeciw Przemocności Zorganizowanej;
- Narodowa Służba Ochrony (kontrola wewnętrzna cywilnych służb specjalnych i niektórych organów administracji, w tym także kontrola antykorupcyjna);
- Centrum Antyterrorystyczne;
- Urząd Imigracyjny i Obywatelstwa;
- Centralny Urząd Publicznych Usług Administracyjnych i Elektronicznych.

Zadania w zakresie kontroli wewnętrznej mającej na celu prewencję i wykrywanie przestępstw w obrębie chronionych kadr poszczególnych organów podległych MSW, wykonuje - na zasadzie wyłączności Narodowa Służba Ochrony, która jest centralnym organem budżetowym, podległym Ministrowi Spraw Wewnętrznych, o właściwości terytorialnej obejmującej cały kraj.

Minister Spraw Wewnętrznych w wykonywaniu swych zadań kierowniczych wspierany jest przez jednostką organizacyjną funkcjonującą w ramach ministerstwa, a utworzony przez ustawą organ wykonujący zadania wewnętrznej prewencji i wykrywania przestępczości usytuowany jest poza hierarchią MSW.

Wewnętrzny organ wykonujący zadania prewencji i wykrywania przestępczości realizuje wobec osób zgłaszających się do służby w policji, jak i wobec czynnych członków służby kontrolę prowadzenia nienagannego trybu życia, kontrolę lojalności członków służby podlegających ochronie oraz dochodzenie w sprawie przestępstw określonych w odrębnych przepisach, związanych ze służbami podlegającymi ochronie.

Stan osobowy organu wykonującego zadania wewnętrznej prewencji i wykrywania przestępstw składa się z policjantów na stałe pełniących tam służbę lub delegowanych z policji, z urzędników lub pracowników służby cywilnej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Inspektorzy, eksperci i pracownicy Biura Nadzoru Wewnętrznego	50 etatów		Realizacja zadań wynikających z projektowanej regulacji.
MSWiA	1 081,5 etatów	Plan zatrudnienia na 2017 rok	Zapewnienie obsługi prawnej, finansowej i kadrowej.
Policja	103 309 etatów	Plan zatrudnienia na 2017 rok	Objęcie zwiększonym nadzorem funkcjonariuszy i pracowników Policji. Delegowanie funkcjonariuszy, zapewnienie wyposażenia i infrastruktury niezbędnych do realizacji zadań.

Straż Graniczna	15 653 etaty	Plan zatrudnienia na 2017 rok	Objęcie zwiększonym nadzorem funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej. Delegowanie funkcjonariuszy, zapewnienie wyposażenia i infrastruktury niezbędnych do realizacji zadań.
Państwowa Straż Pożarna	30 505 etatów	Plan zatrudnienia na 2017 rok	Objęcie zwiększonym nadzorem strażaków i pracowników PSP. Delegowanie strażaków, zapewnienie wyposażenia i infrastruktury niezbędnych do realizacji zadań.
Biuro Ochrony Rządu	2 210 etatów	Plan zatrudnienia na 2017 rok	Objęcie zwiększonym nadzorem funkcjonariuszy i pracowników BOR. Delegowanie funkcjonariuszy, zapewnienie wyposażenia i infrastruktury niezbędnych do realizacji zadań.
Sąd Okręgowy w Warszawie			Sprawowanie kontroli nad uzyskiwaniem przez Biuro danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych.
Instytucje państwowe, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie użyteczności publicznej			Obowiązek udzielenia – na żądanie inspektorów BNP - niezbędnej pomocy w zakresie swojego działania.
Przedsiębiorcy inni niż prowadzący działalność w zakresie użyteczności publicznej, organizacje społeczne,			Udzielenia niezbędnej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa, przypadku zwrócenia się o taką pomoc przez inspektorów BNP.
Każda osoba			Udzielenie doraźnej pomocy w ramach obowiązującego prawa, w przypadku zwrócenia się o taką pomoc przez inspektorów BNP.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. poz. 979, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowana ustawa nie dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, nie spowoduje skutków dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w związku z czym projekt nie wymaga konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projektowane przepisy poddane zostaną konsultacjom publicznym poprzez skierowanie ich do:

- Prokuratora Generalnego,
- reprezentatywnych branżowych związków zawodowych służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, których dotyczą projektowane przepisy, tj.:
  - Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów,
  - Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej,
  - Związku Zawodowego Strażaków „FLORIAN”,
  - Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników Pożarnictwa,

– Krajowej Sekcji Pożarnictwa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „SOLIDARNOŚĆ”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Wszelkie wydatki związane z funkcjonowaniem Biura Nadzoru Wewnętrznego pokrywane będą z Budżetu Państwa, część 42 – „Sprawy wewnętrzne”.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie projektowanej ustawy nie spowoduje skutków finansowych w rozumieniu art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. <i>o finansach publicznych</i> (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.) i nie będzie stanowiło podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki budżetu państwa na ten cel.</p> <p>BNW będzie komórką organizacyjną obsługiwaną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Od strony logistycznej BNW będzie wspierane głównie przez jednostki, z których delegowani będą funkcjonariusze (uzbrojenie i wyposażenie, w tym osobiste i ochronne oraz inne niezbędne wyposażenie specjalistyczne). Biorąc pod uwagę małą liczebność tej komórki, obowiązki służb delegujących funkcjonariuszy w tym zakresie nie będą stanowić dla nich istotnego obciążenia.</p> <p>Wydatki jawne realizowane będą z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W tym celu konieczne będzie dokonanie przeniesień w planie pomiędzy dysponentami, tzn. zmniejszenie planów służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a zwiększenie planu Ministerstwa.</p> <p>Wydatki niejawnie również realizowane będą z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, z utworzonego funduszu operacyjnego, a sposób dysponowania tym funduszem zostanie określony w drodze odrębnego zarządzenia Ministra. W celu finansowania tych wydatków z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji konieczne będzie – analogicznie jak w przypadku wydatków jawnych – dokonanie przeniesień w planie pomiędzy dysponentami, tzn. zmniejszenie planów służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a zwiększenie planu Ministerstwa. Rozliczenia finansowe funduszu operacyjnego będą prowadzone przez BNW, a sprawozdania z realizacji składane będą bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji.</p>											

W ramach środków przewidzianych na funkcjonowanie BNW przewiduje się następującą kalkulację kosztów:

Koszty zatrudnienia								
<i>Lp.</i>	<i>stanowisko</i>	<i>liczba stanowisk</i>	<i>mnożnik</i>	<i>miesięczne wynagrodzenie na jedno stanowisko</i>	<i>roczne koszty wynagrodzenia</i>	<i>nagrody uznaniowe 3%</i>	<i>razem roczne koszty</i>	<i>dotatkowe wynagrodzenie roczne</i>
1	dyrektor / zastępca (funk.)	2		14 000,00	336 000,00	10 080,00	346 080,00	28 000,00
2	inspektor (funk.)	35		10 500,00	4 410 000,00	132 300,00	4 542 300,00	367 500,00
3	ekspert (funk.)	5		10 000,00	600 000,00	18 000,00	618 000,00	50 000,00
4	główny specjalista	4	3,500	7 870,13	377 766,24	11 332,99	389 099,23	33 073,43
5	starszy specjalista / specjalista	4	3,000	6 745,82	323 799,36	9 713,98	333 513,34	28 348,63
Razem					6 047 565,60	181 426,97	6 228 992,57	506 922,06

Prognozowane koszty	
wynagrodzenia	6 735 914,63
poходne pracodawcy	153 984,40
pozostałe narzuty na wynagrodzenia (odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla 8 pracowników)	9 485,28
wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (8 pracowników)*	9 792,00
Razem	6 909 176,31

* wg danych Wydziału Finansowego Biura Administracyjno-Finansowego w lipcu i sierpniu 2016 r. wpłata na PFRON wynosiła 102,00 zł miesięcznie za jednego pracownika MSWiA

<i>Pozostałe koszty</i>				
<i>Lp.</i>	<i>rodzaj kosztu</i>	<i>wartość jednostkowa</i>	<i>szacunkowa liczba</i>	<i>prognozowane koszty</i>
1	wyposażenie stanowisk pracy w podstawowe meble wraz z komputerem	10 000,00	50	500 000,00
2	roczny średni koszt eksploatacji samochodu osobowego	36 000,00	10	360 000,00
3	roczny średni koszt eksploatacji powierzchni biurowej (przy założeniu 23,3 zł za m ² ; pow. na 1 stanowisko ok. 15 m ²)	4 194,00	50	209 700,00
4	inne wydatki (np. materiały biurowe i eksploatacyjne, prasa, pieczętki, itp.)			150 000,00
5	fundusz operacyjny			800 000,00
Razem				2 019 700,00

<i>Łączne koszty</i>		
<i>Lp.</i>	<i>rodzaje wydatków</i>	<i>prognozowane koszty</i>
1	wynagrodzenia	6 735 914,63
2	wydatki bieżące*	1 392 961,68
3	fundusz operacyjny	800 000,00
Łączne koszty		8 928 876,31

* na wydatki bieżące składają się: pochodne pracodawcy, pozostałe narzuty na wynagrodzenia, wpłaty na PFRON, wyposażenie stanowisk w podstawowe meble wraz z komputerem, roczny średni koszt eksploatacji samochodu osobowego, roczny średni koszt eksploatacji powierzchni biurowej oraz inne wydatki

Funkcjonariusze delegowani do Biura zachowają wysokość uposażenia posiadanego w macierzystych formacjach oraz otrzymują dodatek specjalny za pełnienie służby w ramach oddelegowania do BNW, którego wysokość ustalana będzie w oparciu o kwotę bazową określoną w ustawie budżetowej dla funkcjonariuszy, tj. 1 523,29 zł. Dodatek ten będzie wynosić maksymalnie 50% tej kwoty dla inspektorów oraz 30% kwoty bazowej dla ekspertów. W przypadku inspektorów wysokość ta będzie zatem wyższa od maksymalnej wysokości dodatku specjalnego i kontrolerskiego w Policji, wynoszącej 30% kwoty bazowej, natomiast w przypadku ekspertów nastąpi ich zrównanie.

Rozwiązanie to podyktowane jest specyfiką zadań przypisanych BNW i koniecznością zachęty dla doświadczonych funkcjonariuszy posiadających szczególne umiejętności i wiedzę w zakresie działania służb i potencjalnych obszarów nieprawidłowości, do wyrażania zgody na oddelegowanie do BNW. Oddelegowani do BNW funkcjonariusze będą musieli posiadać przygotowanie zarówno do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, jak i szczegółowej oceny podstaw i sposobu realizacji tego rodzaju czynności w ramach służb, a także definiowania obszarów problematycznych w funkcjonowaniu służb resortu spraw wewnętrznych zarówno z perspektywy formalno-praktycznej, jak i ochrony praw człowieka oraz w kontekście przestrzegania zasad etycznych. Przy szacowaniu wynagrodzenia Dyrektora BNW zastosowano analogię do uposażenia stosowanego w odniesieniu do

		komendantów wojewódzkich Policji, co wynika z częściowego podobieństwa zadań, m.in. w sferze inicjowania czynności operacyjno-rozpoznawczych i odpowiedzialności za ich prowadzenie.						
		Przy tworzeniu BNW nie zakłada się konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów związanych z zakupem lub budową nowej siedziby – zostanie ona wyznaczona w ramach obiektów pozostających w aktualnej dyspozycji resortu spraw wewnętrznych.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
Niemierzalne								-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie przewiduje się wpływu projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Natomiast odczuwalnym społecznie efektem regulacji będzie zwiększenie standardów funkcjonowania służb resortu spraw wewnętrznych.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy						
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: obowiązki informacyjne, np. wynikające z uprawnień Dyrektora BNW.						
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy						
Komentarz: Zakładanym celem wprowadzanych zmian jest urealnienie demokratycznego standardu cywilnego nadzoru nad umundurowanymi służbami porządku publicznego poprzez wzmocnienie i skonkretyzowanie instrumentów nadzorczych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w stosunku do nadzorowanych służb, w efekcie czego wprowadzone zostaną nowe procedury o charakterze nadzorczym.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Nie przewiduje się wpływu projektowanej ustawy na rynek pracy. BNW będzie składało się z delegowanych funkcjonariuszy. W minimalnym zakresie zakłada się zatrudnienie nowych osób na stanowiska cywilne.								

10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie przewiduje się wpływu projektowanej ustawy na ww. obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wejście w życie ustawy planowane jest po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
W terminie 2 lat od czasu wejścia w życie regulacji zostanie dokonana ocena funkcjonowania przepisów, w szczególności pod kątem celowości utworzenia nowej komórki, a także efektów wynikających z jej utworzenia i adekwatności posiadanych uprawnień względem stawianych przed nią zadań.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załącznika.	